

Nr 42

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stämpelskatteförordning, m. m., såvitt propositionen hänvisats till bevillningsutskottet, jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 28 februari 1964 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 75, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) stämpelskatteförordning;
- 2) förordning om ändring i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper; samt
- 3) förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att medge det överskridande för budgetåret 1964/65 av den i kontrollstyrelsens avlöningsstat upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal och att vidta de övergångsåtgärder i övrigt, som fordras för förslagens genomförande.

Propositionen har, såvitt angår de under 1)—3) här ovan upptagna författningsförslagen, hänvisats till bevillningsutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås, att 1914 års förordning angående stämpelavgiften och 1883 års förordning angående expeditionslösen skall ersättas av en stämpelskatteförordning och en av Kungl. Maj:t utfärdad kungörelse om expeditionsavgift m. m. (expeditionskungörelse). Förslaget grundas på ett betänkande av en särskild utredning (SOU 1961: 37).

Den nu gällande stämpelförordningen innehåller bestämmelser om stämpelavgift såväl för enskilda handlingar, där avgiften har karaktär av kapitalomsättningskatt, som för statsmyndigheternas expeditioner, där avgiften närmast utgör ersättning för statsverkets kostnad i ärendet. Stämpelskatteförordningen föreslås bli en ren skatteförfattning, medan avgifterna för myndigheternas expeditioner avses bli reglerade i expeditionskungörelsen.

Förslaget till stämpelskatteförordning innebär närmast en teknisk modernisering av de nuvarande bestämmelserna. Vissa inskränkningar har emellertid gjorts i det skattepliktiga området. Sålunda slopas skatteplikten för

andra inteckningar än fordringsinteckningar liksom för vattenfallsrätt och lösöre köp. Vidare avskaffas skatteplikten för fall, då betalning söks på grund av skriftligt fordringsbevis. För att få större konsekvens i beskattningen införs i princip samma skatteplikt för tomträttsförvärv som för förvärv av fast egendom. Enligt det framlagda förslaget omfattar stämpelskatten i övrigt liksom nu förvärv av fartyg, inteckning för fordran, emission av aktier, obligationer och vissa andra svenska värdepapper, insatser i svenska kommanditbolag, vissa transaktioner med utländska värdepapper samt slutligen lotterier.

Inom det skattepliktiga området görs en del modifieringar i gällande ordning. Sålunda införs skattefrihet för kommuns och annan menighets förvärv av mark för vissa allmänna ändamål liksom för en del överlåtelser i rationaliserande syfte. Den skyldighet att betala dubbel lagfartsstämpel, som nu gäller för aktiebolag, utvidgas till att avse alla juridiska personer. Undantag görs dock för gåvoskattebefriade subjekt, dödsbon, bostadsrättsföreningar, allmännyttiga bostadsföretag och kreditinrättningar i vissa fall. Den som betalat dubbel skatt får tillbaka hälften av denna, om egendomen avyttras inom tio år. Skattepliktsgränsen höjs, för förvärv av fartyg från 6 000 till 25 000 kronor och för lotteri från 5 000 till 15 000 kronor.

Generalpoststyrelsens uppgifter som central stämpelmyndighet och som beskattningsmyndighet för värdepapper och lotterier överförs på kontrollstyrelsen. Förfarandet där liksom hos sjöfartsstyrelsen föreslås bli anpassat till vad som enligt 1959 års förordning om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning gäller för flertalet av kontrollstyrelsens nuvarande skatter. Bestämmelser om återvinning och besvär införs. När det gäller uppbörderna, föreslås förskottsbetalning av skatten hos kontrollstyrelsen och sjöfartsstyrelsen samt efterskottsbetalning hos inskrivningsdomarna. Systemet med stämpelmärken avskaffas för fartyg, svenska aktier och lotterier. Kontrollstyrelsen förutsätts göra försök med nya redovisningsmetoder.

De framlagda förslagen väntas medföra en höjning av stämpelskatteintäkterna med en miljon kronor per år.

I fråga om expeditonsavgifterna dras upp riktlinjer för en reform, som innebär begränsning av det avgiftspliktiga området och samtidigt höjning av avgiftsnivån, dock inte över statsverkets självkostnader.

Vidare föreslås vissa tekniska ändringar av förordningarna om fondstämpel och arvsskatt. Ändringarna berör närmast redovisningen och uppbörderna. Bland annat centraliseras uppbörderna av arvsskatt till länsstyrelserna samt avskaffas stämpelsystemet för redovisningen av arvs- och gåvoskatt.

De nya bestämmelserna avses träda i kraft den 1 januari 1965.

Förslag
till
Stämpelskatteförordning

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Till staten skall erläggas stämpelskatt i de fall och i den ordning, som stadgas nedan.

Rörande stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper äro särskilda bestämmelser meddelade.

Om stämpelbeläggning av myndighets expeditioner och av ansökningar vid domstol gäller vad därom är särskilt stadgat eller Kungl. Maj:t föreskriver.

2 §.

Staten är icke skattskyldig enligt denna förordning.

Förvärv av fast egendom och tomträtt

3 §.

Stämpelskatt skall erläggas för förvärv av fast egendom genom köp, byte, tillskott till bolag eller förening, utdelning eller skifte från bolag eller förening, fusion av aktiebolag enligt 175 § lagen om aktiebolag eller expropriation eller annan inlösen på grund av stadgande om rätt eller skyldighet att lösa fast egendom.

Stämpelskatt skall erläggas även för förvärv av tomträtt genom upplåtelse, överlåtelse mot vederlag eller annat fång som avses i första stycket.

Har ett som gåva betecknat förvärv skett mot övertagande av ansvar för in-tecknad skuld eller eljest mot vederlag, skall frågan, om förvärvet är att anse som gåva eller som köp eller annat skattepliktigt fång, avgöras med hänsyn till samtliga omständigheter, av vilka förvärvets huvudsakliga innebörd framgår. Därvid skall dock värdet av egendomen anses vara det taxeringsvärde eller motsvarande värde, som enligt 8 § skall gälla såsom egendomens värde.

4 §.

Skatteplikt föreligger icke vid

1) förvärv från make, om förvärvet sker i syfte att för sammanläggning åstadkomma enhetliga lagfartsförhållanden beträffande makarnas fasta egendom;

2) förvärv genom byte i den mån vederlaget utgöres av annan fast egendom, om bytet sker för att åstadkomma en lämpligare fastighetsindelning eller utgör led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering;

3) sambruksförenings förvärv genom tillskott från medlem;

4) försäkringsbolags förvärv från annat försäkringsbolag i samband med sådant avtal om övertagande av det senare bolagets hela försäkringsbestånd, som avses i 295 § lagen om försäkringsrörelse;

5) förvärv av järnväg för allmän trafik eller av mark för sådan järnväg;

6) kommuns eller annan menighets förvärv av mark, vilken enligt fast-

ställd plan skall användas för sådant ändamål som avses i 5 § 1 mom. b) eller d) kommunalskattelagen;

7) förvärv på grund av lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område;

8) förvärv med stöd av lagen om arrendators förköpsrätt, om den till vilken jordägaren sålt egendomen tidigare erlagt stämpelskatt för sitt fång;

9) förvärv av kronojord genom skatteköp eller eljest på grund av skattebrev;

10) förvärv av ständig besittningsrätt till kronohemman eller krononybygge, då på grund av förvärvet vinnes inrymning i sådan rätt;

11) upplåtelse av tomträtt i nybildad fastighet, vars mark tidigare helt eller till övervägande del ingått i fastighet som varit med tomträtt upplåten till samme tomträttshavare; eller

12) återgång av fång i fall, där rätt till återvinning föreligger enligt 42 §.

Om skattefrihet i vissa fall, då ansökan om lagfart eller inskrivning avslås, stadgas i 42 § 1 mom. sista stycket.

5 §.

Överlåtes köp av fast egendom utan annat tillägg till eller annan ändring i köpevillkoren än vad gäller tiden för tillträde och betalning samt sättet för betalning, i den mån ändrade in-teckningsförhållanden påkalla detta, skall skatt erläggas endast för det senaste fånget. Skattebefrielse för tidigare fång må dock åtnjutas endast om lagfart å samtliga fång sökes inom den tid, som är stadgad för det första fånget. Vad nu sagts om köp av fast egendom skall gälla även motsvarande fång till tomträtt och upplåtelse av sådan rätt. Därvid skall vad nyss sagts om lagfart i stället avse inskrivning.

Överlåtes fång som avses i 3 § såsom tillskott till bolag eller förening, skall skatt erläggas endast för tillskottet, om detta sker utan annat tillägg till eller annan ändring i villkoren för tidigare förvärv än som anges i första stycket eller betingas av att vederlaget för tillskottet utgöres av aktier eller andelar. Skattebefrielse för tidigare fång må dock åtnjutas endast om lagfart eller inskrivning sökes inom stadgad tid och, vad angår tillskottet, sist på den inskrivningsdag, som infaller näst efter två år från det första fånget.

Har skatt redan erlagts för tidigare fång, skall det erlagda beloppet avräknas från skatten för det senaste fånget. Om rätt till återvinning i fall, där erlagt belopp ej kan avräknas helt, stadgas i 42 § 2 mom.

Begäran om skattebefrielse enligt denna paragraf skall framställas, då lagfart eller inskrivning sökes. Sådan begäran skall vara åtföljd av skriftlig, på heder och samvete avgiven försäkran av överlåtare och förvärvare, att vederlag för överlåten egendom icke i någon form lämnats eller skall lämnas utöver vad som framgår av den ingivna överlåtelsehandlingen och att ej heller eljest träffats avtal om annat tillägg till eller annan ändring i villkoren för tidigare förvärv än som angetts i denna handling.

6 §.

Under förutsättning av ömsesidighet må Kungl. Maj:t medge skattefrihet för främmande stats förvärv av egendom, som är avsedd för beskickning eller konsulat.

7 §.

Skatten utgår med en krona för varje fullt hundratal kronor av egendomens värde, dock lägst med tio kronor.

Förvärvas egendomen av juridisk person, utgår skatten med dubbelt belopp utom i fall, då förvärvaren

1) om han erhållit egendomen såsom gåva skulle ha varit befriad från gåvoskatt;

2) är bostadsrättsförening eller av bostadsstyrelsen eller länsbostadsnämnd erkänd som allmännyttigt bostadsföretag enligt de bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet, som gällde vid tiden för förvärvet;

3) är kreditinrättning och enligt lag eller enligt reglemente eller bolagsordning, som Kungl. Maj:t fastställt, skyldig att åter avyttra egendomen; eller

4) är dödsbo.

8 §.

1 mom. Vid tillämpningen av 7 § skall som värde av fast egendom gälla taxeringsvärdet året närmast före det år, då lagfart sökes. Vid köp, där köpeskillingen överstiger detta taxeringsvärde, skall dock egendomens värde anses motsvara köpeskillingen. Därvid skall i denna icke inräknas rätt till avkomst eller annan förmån av egendomen, som förbehållits säljaren.

Vad i första stycket sagts om värderingsgrunden vid köp skall, i den mån det är möjligt, tillämpas även eljest, när förvärv sker mot vederlag. Vid byte av fast egendom med olika taxeringsvärden å ömse sidor skall värdet å vardera sidan anses motsvara det högsta av dessa taxeringsvärden. Utgår vid byte av fast egendom mellangift i penningar eller annan lös egendom, skall för vardera förvärvet skatten beräknas efter värdet av den fasta egendom förvärvet omfattar eller, om värdet av vad fångesmannen erhållit i utbyte efter avdrag för den mellangift denne må ha lämnat är högre, detta värde. Därvid skall som värde av fast egendom gälla det taxeringsvärde, som sägs i första stycket.

Finnes för egendomen icke särskilt taxeringsvärde för det i första stycket angivna året, skall vid tillämpningen av 7 § i stället gälla egendomens värde vid tidpunkten för förvärvet. Detta värde fastställs av inskrivningsdomaren efter intyg av sakkunnig eller annan utredning. Detsamma skall gälla om det visas att egendomen efter den tidpunkt, som taxeringsvärdet för nämnda år avsett, men före förvärvet nedgått i värde till följd av eldsvåda, vattenflöde eller annan sådan tilldragelse, borttagande av byggnad eller annan anläggning på egendomen eller tillhör till denna, skogsavverkning, nedläggning eller väsentlig förändring av rörelse, i vilken egendomen varit använd, eller av annan liknande anledning.

Visas att egendomens värde efter förvärvet höjts till följd av nybyggnad eller av annan liknande anledning, skall denna förhöjning av värdet icke medräknas, när egendomens värde bestämmas.

I fall, som avses i tredje stycket, äger inskrivningsdomaren, när särskilda skäl föranleda det, hos länsstyrelsen påkalla, att egendomen åsättes värde till ledning för skattens bestämmande. Därvid skall i tillämpliga delar gälla vad som är stadgat om åsättande av särskilt värde vid bestämmande av arvs-skatt.

2 mom. Vid upplåtelse av tomträtt utan tillhörande byggnad skall värdet av tomträtten anses motsvara avgälden för ett år. Detsamma skall gälla vid överlåtelse av sådan tomträtt. Har större vederlag utfästs för överlåtelsen, skall tomträttens värde dock anses motsvara vederlaget. I övrigt skall värdet av tomträtt i tillämpliga delar bestämmas enligt föreskrifterna i 1 mom. Som taxeringsvärde skall därvid gälla det taxerade byggnadsvärdet.

9 §.

Omfattar förvärv även annat än fast egendom eller tomträtt och har fördelning av vederlag mellan skattepliktig och övrig egendom ej angetts i

fångeshandlingen, skall hela vederlaget anses belöpa på den skattepliktiga egendomen, om fördelningen icke på annat sätt tillförlitligen styrkes före skattens fastställande. Vad nu sagts skall icke äga tillämpning vid sådant byte som avses i 8 § 1 mom. andra stycket.

10 §.

Sökes lagfart eller inskrivning på grund av handling, som tidigare blivit företedd i samma avseende och då föranlett beskattning, skall skatt icke erläggas.

Inteckning för fordran

11 §.

Beviljas inteckning för fordran eller förklaras ansökan om sådan inteckning vilande, skall stämpelskatt erläggas.

Skatten utgår med fyra kronor för varje fullt tusental kronor av det kapitalbelopp, för vilket inteckning beviljas eller ansökan om inteckning förklaras vilande, dock lägst med tio kronor.

Skatteplikt föreligger icke, när

- 1) inteckning meddelas i järnväg för allmän trafik;
- 2) inteckning meddelas på grund av 4 § lagen om inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal; eller
- 3) beträffande inteckning i fast egendom vidtages sådan åtgärd, som avses i 21, 26, 27 eller 34 § förordningen angående inteckning i fast egendom, eller beträffande annan inteckning vidtages motsvarande åtgärd.

12 §.

Beviljas inteckning eller förklaras ansökan därom vilande på grund av handling, som tidigare blivit företedd i samma avseende och då föranlett beskattning, skall skatt icke erläggas. Vad nu sagts skall gälla även då handlingen genom åtgärd, som avses i 11 § tredje stycket 3), ersatts av ny handling.

Har inteckning, helt eller till visst belopp, dödats eller av annan anledning upphört att gälla och beviljas senare ny inteckning eller förklaras ansökan därom vilande, äger befrielse från skatt enligt första stycket rum endast om den nya inteckningen beviljas eller ansökan därom förklaras vilande inom ett år efter det att den tidigare inteckningen upphörde att gälla och åtgärden avser egendom, som helt eller delvis omfattades av den tidigare inteckningen.

Bifalles eller vilandeförklaras, samtidigt med att en eller flera inteckningar dödas, ansökan om en eller flera nya inteckningar i egendom, som helt eller delvis omfattades av den eller de tidigare inteckningarna, skall skatten nedsättas med belopp motsvarande skatten för den eller de tidigare inteckningarna, även om en eller flera nya handlingar återopas.

Förvärv av fartyg

13 §.

Stämpelskatt skall erläggas för förvärv av fartyg med ett värde av minst tjugofemtusen kronor genom köp, byte, tillskott till bolag eller förening, utdelning eller skifte från bolag eller förening eller fusion av aktiebolag enligt 175 § lagen om aktiebolag.

Vad i denna förordning är stadgat om fartyg skall gälla även lott i sådant fartyg som sägs i första stycket.

Stämpelskatt skall erläggas jämväl när fartyg på grund av sådant förvärv som avses i första stycket upphör att vara svenskt.

14 §.

Skatteplikt föreligger icke vid

- 1) förvärv av utländskt fartyg;
- 2) beställning, som avser nybyggnad av fartyg, eller överlåtelse av kontrakt rörande sådan beställning, innan fartyget blivit byggt;
- 3) förvärv av nybyggt fartyg omedelbart från den som byggt fartyget; eller
- 4) förvärv av fartyg, som är avsett för räddning av skeppsbrutna.

15 §.

Överlåtes köp utan annat tillägg till eller annan ändring i köpevillkoren än vad gäller tiden för tillträde och betalning samt sättet för betalning, i den mån ändrade inteckningsförhållanden påkalla detta, skall skatt erläggas endast för det senaste fånet. Skattebefrielse för tidigare fång må dock åtnjutas endast om föreskriven anmälan eller deklaration angående samtliga fång sker inom stadgad tid och, vad angår det senaste fånet, inom sex månader räknat från det första fånet.

Överlåtes fång som avses i 13 § till delägare i nybildat rederi eller till nybildat bolag eller såsom tillskott till bolag eller förening, skall skatt erläggas endast för det senaste fånet, om detta sker utan annat tillägg till eller annan ändring i villkoren för tidigare förvärv än som anges i första stycket eller betingas av att vederlaget för det senaste fånet utgöres av aktier eller andelar eller av att flera bliva delägare i fartyget. Skattebefrielse för tidigare fång må dock åtnjutas endast om anmälan angående samtliga fång sker inom stadgad tid och, vad angår det senaste fånet, inom två år från det första fånet.

Har skatt redan erlagts för tidigare fång, skall det erlagda beloppet avräknas från skatten för det senaste fånet. Om rätt till återvinning i fall, där erlagt belopp ej kan avräknas helt, stadgas i 42 § 2 mom.

Begäran om skattebefrielse enligt denna paragraf skall framställas i samband med anmälan eller deklaration enligt 17 §. Sådan begäran skall vara åtföljd av skriftlig, på heder och samvete avgiven försäkran av överlåtaren och förvärvaren, att vederlag för överlåten egendom icke i någon form lämnats eller skall lämnas utöver vad som framgår av den ingivna överlåtelsehandlingen och att ej heller eljest träffats avtal om annat tillägg till eller annan ändring i villkoren för tidigare förvärv än som angetts i denna handling.

16 §.

Skatten utgår med en krona för varje fullt hundratal kronor av fartygets värde vid tiden för förvärvet.

Vid köp skall värdet anses motsvara köpeskillingen, om icke omständigheterna ge särskild anledning till antagande att köpeskillingen icke uppgår till det verkliga värdet.

17 §.

Förvärv av fartyg, som skall vara infört i fartygsregistret eller som eljest är infört i detta register, skall anmälas till sjöfartsstyrelsen i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

Om skattepliktigt förvärv av annat fartyg än som avses i första stycket

skola överlåtare och förvärvare inom en månad efter förvärvet till ledning vid fastställande av skatten inkomma med deklaration till sjöfartsstyrelsen. Är förvärvaren icke bosatt här i riket, åligger deklarationsplikt dock endast överlåtaren. Deklarationen skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt formulär, som sjöfartsstyrelsen fastställer.

18 §.

Anmälan eller deklaration rörande köp skall vara åtföljd av skriftlig försäkran av överlåtare och förvärvare om köpeskillingen. I fråga om annat förvärv skall inges intyg av sakkunnig om fartygets värde vid tiden för förvärvet. Sådant intyg skall på begäran inges även vid förvärv genom köp. Har förvärv skett genom skriftligt avtal, skall detta bifogas anmälan eller deklaration.

Aktier och obligationer m. m.

19 §.

Vid bildande av aktiebolag och vid ökning av aktiekapital skall stämpelskatt erläggas för aktie, som ej förklaras förverkad.

Skatten utgår med tio öre för varje fullt tiotal kronor av aktiens nominella belopp eller, om högre belopp skall betalas för aktien, av det högre beloppet. Om betalning för aktie sker genom tillskott av annan egendom än penningar, skall för aktien erläggas samma skatt som för aktie, vilken betalas med penningar. Skola samtliga aktier betalas genom tillskott av annan egendom än penningar, utgår skatten efter aktiens nominella belopp.

20 §.

För utfästelse om kommanditdelägares insats i handelsbolag, vilken in skrivs i handelsregister, skall stämpelskatt erläggas med tio öre för varje fullt tiotal kronor av den utfästa insatsen.

21 §.

För obligationer och andra skuldebrev, som utges i större antal och uppenbarligen äro avsedda för den allmänna rörelsen, skall stämpelskatt erläggas med sextio öre för varje påbörjat hundratal kronor av skuldebrevets nominella belopp.

Vad i denna förordning sägs om obligation skall gälla även annat skuldebrev, som avses i första stycket.

Har vid upptagande av obligationslån i stället för obligation utgetts certifikat, enligt vilket långgivaren äger rätt att få obligationer utlämnade, skall stämpelskatt erläggas för certifikatet, om de med detta avsedda obligationerna vid ett utgivande skulle ha varit skattepliktiga. Skatten för certifikatet utgår med belopp, varmed skatt i sådant fall skulle ha utgått för obligationerna.

22 §.

Skatteplikt föreligger icke för obligationer, som staten garanterar, ej heller för obligationer, som utfärdas av svensk kommun eller landstingskommun eller av Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan eller Kommunkredit Aktiebolag eller av svenskt aktiebolag med ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

23 §.

Skattepliktiga obligationer eller certifikat må icke utlämnas utan att ha blivit i enlighet med 38 § försedda med stämpel, som visar att skatten erlagts.

När obligation utges i stället för annan obligation i samband med dödning av denna eller obligationer eljest med oförändrade villkor lämnas i utbyte mot andra obligationer av samme utgivare, skall skatt icke erläggas för de nya obligationerna, om de utbytta obligationerna blivit behörigen försedda med stämpel. Gälla nya obligationer för högre sammanlagt belopp än utbytta, skall skatt erläggas för överskjutande belopp.

Om obligation, som blivit behörigen försedd med stämpel, inom den ursprungligen bestämda betalningstiden ånyo utges, skall stämpelskatt icke erläggas, även om obligationen försetts med påskrift angående förändring av ränta, betalningstid eller annat villkor.

Obligation, som utlämnas utan att vara försedd med stämpel till fullt belopp, skall vara försedd med anteckning av utgivaren om orsaken därtill.

Bestämmelserna i denna paragraf om utbyte av obligation skola äga motsvarande tillämpning vid utbyte av certifikat mot obligationer, för vilka certifikatet gäller, eller mot annat sådant certifikat.

24 §.

Har till riket införts aktiebrev i utländskt bolag eller obligation, som utgetts utom riket, skall stämpelskatt erläggas för handlingen, om denna överlåtes eller pantsättes här i riket eller om innehavaren dessförinnan avlider och handlingen enligt lag skall upptagas i bouppteckning som registreras här i riket. Dock inträder icke skatteplikt på grund av pantsättning för skuld, vari utländsk medborgare som är bosatt utom riket eller utländsk juridisk person häftar.

Skatten för aktiebrev utgår med belopp, som gäller i fråga om svensk aktie, och beräknas på aktiens nominella belopp eller, om aktien lyder på viss andel, på värdet av denna. Skatten för obligation utgår med belopp, som gäller för här i riket utgiven obligation.

Vad nu sagts om aktiebrev i utländskt bolag skall gälla även annat andelsbevis, delaktighetsbevis eller lottbrev i utländskt företag av ekonomisk art.

Utfärdas här i riket certifikat avseende förfoganderätt över handling, som nämnes i första eller tredje stycket, skall stämpelskatt erläggas för certifikatet. Har sådant certifikat utfärdats utom riket och införts hit, skall stämpelskatt erläggas för certifikatet, om detta överlåtes här i riket eller eljest beträffande certifikatet inträffar förhållande som enligt första stycket medför skatteplikt för där angiven handling. Skatten för certifikat, som avses i detta stycke, utgår med belopp varmed skatt skulle ha utgått för de värdepapper, som anges i certifikatet, om dessa värdepapper överlåts efter införsel till riket.

Vad i denna paragraf stadgas må icke föranleda, att skatt enligt denna förordning skall erläggas mer än en gång för samma handling.

25 §.

Vid utbyte av eller påskrift på handling, som avses i 24 §, skola bestämmelserna i 23 § äga motsvarande tillämpning. Har utbyte eller påskrift skett utom riket, äger innehavaren, efter deklaration i den ordning 27 § föreskriver, erhålla bevis på handlingen om orsaken till att den ej är försedd med stämpel.

26 §.

Skatteplikt föreligger icke för handling, som avses i 21 eller 24 §, om handlingen är utfärdad eller garanterad av sådant till Förenta Nationerna anknutet fackorgan till vilket Sverige anslutit sig, och ej heller när handling, som avses i 24 §, överlåtes av eller till sådant organ.

27 §.

Den som har att erlægga stämpelskatt i fall, som avses i 19, 20, 21 eller 24 §, skall till ledning vid fastställande av skatten inkomma med deklaration till kontrollstyrelsen. Deklarationen skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt formulär, som kontrollstyrelsen fastställer. I fråga om aktie skall deklaration, som ej är undertecknad av bolagets styrelse, vara åtföljd av protokollsutdrag, som visar att styrelsen beslutat lämna de uppgifter deklarationen innehåller.

Deklaration skall vara avlämnad, i fall som avses i

a) 19 §, inom två månader från det att registrering skett om fullgjord inbetalning å aktier, dock senast inom två månader från utgången av den tid inom vilken aktien enligt lag skall betalas, eller, vid ökning av aktiekapital enligt 64 § lagen om aktiebolag, inom två månader från det att beslut om ökningen blivit registrerat;

b) 20 §, inom två månader från det att kommanditdelägarrens utfästelse blivit registrerad;

c) 21 §, innan där angiven handling utlämnas; samt

d) 24 §, inom två månader från den överlåtelse eller pantsättning som föranlett skatteplikt eller, då skatteplikt inträtt till följd av dödsfall, inom den tid som gäller för ingivande av bouppteckningen till registrering.

Deklaration rörande handling, som avses i 21 eller 24 §, skall åtföljas av de i deklarationen angivna skattepliktiga handlingarna. Är fråga om aktiebrev, annat andelsbevis, delaktighetsbevis eller lottbrev i utländskt företag av ekonomisk art och lyder handlingen på viss andel i företaget, skall på begäran tillika inges värdebevis av beskattningsmyndighet i det land, där företaget har sitt säte.

Lotteri

28 §.

För lotteri, som anordnas efter tillstånd av Kungl. Maj:t eller länsstyrelse och som avser andra värdeföremål än penningar, skall stämpelskatt erläggas, om sammanlagda beloppet av de gjorda insatserna överstiger femton-tusen kronor.

Skatten utgår med fem kronor för varje fullt hundratal kronor av det i första stycket angivna insatsbeloppet.

Om samme anordnare samtidigt bedriver två eller flera lotterier med lika vinstplaner, skall vid tillämpningen av denna paragraf endast ett lotteri anses föreligga.

29 §.

Meddelas tillstånd till sådant lotteri, som avses i 28 §, och överstiger sammanlagda insatsbeloppet enligt uppgjord plan femtontusen kronor, skall underrättelse om det meddelade tillståndet sändas till kontrollstyrelsen.

Inom en månad efter utgången av den för lottförsäljningen bestämda tiden i lotteri, som avses i första stycket, skall lotteriets anordnare till ledning vid fastställande av skatten inkomma med deklaration till kontroll-

styrelsen. Deklarationen skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt formulär, som kontrollstyrelsen fastställer. Deklarationen skall, där sammanlagda beloppet av gjorda insatser ej uppgår till sammanlagda insatsbeloppet enligt uppgjord plan, vara åtföljd av intyg om förstnämnda belopp. Intyget skall vara utfärdat av notarius publicus eller av den som fått uppdrag att öva tillsyn över lotteriet och skall grundas på räkenskaperna för detta.

Skattens fastställande och erläggande

30 §.

1 mom. Beslut rörande stämpelskatt meddelas

a) beträffande förvärv av fast egendom eller tomträtt av den inskrivningsdomare, hos vilken lagfart eller inskrivning sökes, på den inskrivningsdag då ansökan i ärendet först upptages;

b) beträffande inteckning av den inskrivningsdomare, hos vilken inteckning sökes, på den inskrivningsdag då ansökan bifalles eller, om ansökan förklaras vilande, på den inskrivningsdag då så sker;

c) beträffande förvärv av fartyg av sjöfartsstyrelsen; och

d) i övriga fall av kontrollstyrelsen.

Möter hinder mot att meddela beslut rörande skatten på inskrivningsdag, som anges i a) eller b), skall beslutet meddelas på den inskrivningsdag, som först infaller efter det att hindret blivit undanröjt.

I fall, som avses i c) och d), må beslut om fastställande av skatt ej meddelas senare än ett år efter utgången av det kalenderår, varunder skatteplikten inträdde. Har slutligt beslut ej meddelats inom denna tid men har deklaration eller anmälan som avses i 17 § första stycket avgetts, skall så anses, som om skatten den dag tiden utgick fastställts genom slutligt beslut i överensstämmelse med sådan handling. Har preliminärt beslut meddelats, skall skatten i stället anses ha nämnda dag slutligt fastställts i överensstämmelse med det preliminära beslutet.

2 mom. Myndighet, som enligt 1 mom. har att meddela beslut rörande skatt, är beskattningsmyndighet.

Skatteplikt inträder, i fall som avses i

a) 3 och 13 §§, när förvärvet sker;

b) 11 §, när inteckningen beviljas eller ansökan därom förklaras vilande;

c) 19 §, när registrering som sägs i 27 § andra stycket a) sker;

d) 20 §, när registrering sker;

e) 21 §, när handlingen utlämnas;

f) 24 §, när överlåtelse eller pantsättning sker eller innehavaren dessförinnan avlider; samt

g) 28 §, när dragning sker.

31 §.

Värdet av utländskt myntslag beräknas efter den köpkurs på checkar, utställda i samma myntslag, som gällde vid tiden för skattepliktens inträde. Finnes ej sådan kurs eller kan av annan anledning värdet icke beräknas efter denna grund, bestämmer Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar, hur beräkningen skall ske.

32 §.

I förhållande till statsverket skola för skattens erläggande svara, beträffande skatt för

a) förvärv av fast egendom, tomträtt eller fartyg, båda kontrahenterna;

b) inteckning, den som vid tidpunkten för skattepliktens inträde är behörig att medge inteckning i egendomen;

c) aktie eller insats i svenskt bolag, bolaget och de som äro ledamöter i bolagets styrelse sedan skatteplikt inträtt;

d) obligation, som avses i 21 §, och här i riket utfärdat certifikat, som sägs i 21 eller 24 §, utfärdaren;

e) annan handling, för vilken enligt 24 § skatteplikt föreligger, den som överlåter eller pantsätter handlingen eller, då skatteplikt inträder på grund av dödsfall, innehavarens dödsbo; samt

f) lotteri, den som anordnar detta.

När flera svara för skattens erläggande, åligger ansvarigheten dem solidariskt.

Skattskyldig är den som i varje särskilt fall är gentemot statsverket ansvarig för skattens erläggande.

33 §.

Underlåter skattskyldig att inkomma med föreskriven deklaration eller försäkran, som avses i 18 §, eller är avgiven sådan handling ofullständig, må beskattningsmyndigheten förelägga den skattskyldige att fullgöra vad som brister. Den skattskyldige bör, utöver vad föreskrivet formulär föranleder, meddela de upplysningar, som kunna vara av betydelse för att skatten skall kunna fastställas till riktigt belopp.

Efter föreläggande åligger det skattskyldig att tillhandahålla beskattningsmyndigheten de bevis och intyg samt övriga uppgifter, som kunna fordras för skattens fastställande till riktigt belopp.

Den som skäligen kan antagas vara skattskyldig skall, i den mån föreläggande meddelas av beskattningsmyndigheten, avge föreskriven deklaration eller försäkran och fullgöra skyldighet enligt andra stycket.

I fall, där sjöfartsstyrelsen eller kontrollstyrelsen är beskattningsmyndighet, skola bestämmelserna i 6, 9, 11 och 14 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning äga motsvarande tillämpning.

34 §.

Förelägger beskattningsmyndigheten någon att vidtaga åtgärd, som avses i 33 §, må därvid utsättas vite, när detta finnes påkallat. Vitet skall bestämmas till sådant belopp, att det med hänsyn till vederbörandes ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antagas förmå honom att iakttaga föreläggandet, dock ej lägre än ethundra eller högre än femtusen kronor.

Försuttet vite utdömes av beskattningsmyndigheten.

35 §.

I fråga om stämpelskatt, som fastställs av sjöfartsstyrelsen eller kontrollstyrelsen, skall vad i 15—18 och 20—25 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning finnes stadgat om fastställande av skatt lända till efterrättelse i tillämpliga delar.

36 §.

I fall, som avses i 30 § 1 mom. första stycket a) eller b), skall skatten inbetalas till inskrivningsdomaren inom en månad från den dag, då expedition i ärendet blir tillgänglig för sökanden, eller, vid tillämpning av andra stycket samma moment, den senare dag, då beslutet om skattens fastställande meddelas. Innan expedition i ärendet blivit tillgänglig eller beslut som nu sagts blivit meddelat, må skatten icke mottagas. Fastställer överrätt skatten till högre belopp än inskrivningsdomaren förut beräknat eller vitsordar skattskyldig anmärkning av den enligt 48 § förordnade granskningsmyndigheten, skall sålunda tillkommande skattebelopp inbetalas till länsstyrelsen

i det län, dit beskattningsmyndigheten hör, inom en månad efter det att överrättens beslut meddelats eller granskningsmyndigheten erhållit meddelande om vitsordandet.

I fall, som avses i 30 § 1 mom. första stycket c) eller d), åligger det den skattskyldige att inbetala skatten genom insättning på beskattningsmyndighetens postgirokonto inom den tid, som gäller för avgivande av deklaration eller i 17 § första stycket avsedd anmälan. Om den av beskattningsmyndigheten eller besvärmyndighet fastställda skatten överstiger vad som skolat utgöras enligt deklaration eller anmälan eller, då beslut förut meddelats i saken, enligt det beslut som närmast föregått, åligger det den skattskyldige att inom tid, som beskattningsmyndigheten bestämmer, till denna inbetala det felande beloppet. Vad nu sagts skall även gälla, om skatt fastställts ehuru deklaration eller anmälan ej avgetts.

När synnerliga skäl äro därtill, må beskattningsmyndighet, som avses i andra stycket, bevilja anstånd med skattens erläggande.

Den handling, som ligger till grund för skattens fastställande, må beskattningsmyndigheten icke utlämna, förrän skatten erlagts.

37 §.

1 mom. Inbetalas skatt, som skall erläggas till inskrivningsdomare, icke inom angiven tid, skall beskattningsmyndigheten göra anmälan därom till länsstyrelsen i det län, dit beskattningsmyndigheten hör. Vid sådan anmälan skall fogas beslut om skattens fastställande eller annat bevis, innehållande uppgift om skattens belopp och erforderliga uppgifter om den skattskyldige. Fastställer överrätt skatten till högre belopp än beskattningsmyndigheten förut beräknat eller vitsordar skattskyldig anmärkning av den enligt 48 § förordnade granskningsmyndigheten, skall överrätten eller, i det senare fallet, granskningsmyndigheten omedelbart lämna länsstyrelsen motsvarande uppgifter rörande det tillkommande skattebeloppet. Efter anmälan, som nyss nämnts, ävensom vid försummad inbetalning av tillkommande skattebelopp åligger det länsstyrelsen att förordna om uttagande av felande belopp jämte i förekommande fall restavgift enligt 2 mom. i den ordning, som enligt uppbördsförordningen gäller för indrivning av restförd skatt.

Har skatt i fall, som avses i 30 § 1 mom. första stycket c) eller d), icke inbetalats inom föreskriven tid, skall förfallet skattebelopp jämte i förekommande fall restavgift enligt 2 mom. på framställning av beskattningsmyndigheten omedelbart uttagas genom utmätning.

2 mom. Har skattskyldig underlåtit att inbetala skatt inom föreskriven tid, skall restavgift erläggas till den myndighet, som i sådant fall skall uppbära skatten. Restavgiften skall utgå efter sex öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts i rätt tid, dock ej med mindre belopp än tio kronor. Restavgiften skall vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt kronor.

När dröjsmålet med betalningen är obetydligt eller eljest särskilda skäl föranleda det, må befrielse från skyldighet att erlägga restavgift meddelas av länsstyrelse i fråga om skatt, som avses i 1 mom. första stycket, och av beskattningsmyndigheten beträffande annan skatt.

Riksrevisionsverket äger, i den mån så påkallas, meddela särskilda föreskrifter i fråga om befrielse från skyldighet att erlägga restavgift.

38 §.

Till bevis om att skatt blivit erlagd skall den myndighet, som enligt 36 § har att uppbära skatten, förse den handling, som ligger till grund för skat-

tens fastställande, med stämpel. Kan detta icke ske, skall avskrift av handlingen på motsvarande sätt stämpelbeläggas. Där fråga är om fartyg, aktie eller insats i svenskt bolag eller lotteri, skall stämpelbeläggning dock icke ske.

Från skyldigheten att förse handling med stämpel må kontrollstyrelsen efter samråd med riksrevisionsverket besluta om undantag.

Förhandsbesked

39 §.

I fråga om skatt, som fastställs av sjöfartsstyrelsen eller kontrollstyrelsen, skall beskattningsmyndigheten på ansökan av den saken rör, om tillgänglig utredning medger det, meddela förhandsbesked huruvida stämpel-skatt skall erläggas i visst fall och, där skatteplikt finnes föreligga, med vilket belopp skatten skall utgå.

Förhandsbesked sökes skriftligen. Vid ansökan skall fogas avskrift av eller utkast till den handling, som ansökan avser, eller redogörelse för omständigheterna i fallet. Vid ansökan skall jämväl fogas den ytterligare utredning i ärendet, som står sökanden till buds.

Är den i ärendet förebragta utredningen otillräcklig, må beskattningsmyndigheten anmana sökanden att fullständiga denna vid äventyr att förhandsbesked eljest icke meddelas.

Sökanden skall beredas tillfälle att yttra sig över utredning, som förebragts annorledes än genom sökanden.

40 §.

Ärende om förhandsbesked bör handläggas skyndsamt.

I den mån det icke finnes obehövt, skall beslut i ärende om förhandsbesked innehålla de skäl, på vilka avgörandet grundas. Avvisas ansökan, skall beslutet innehålla erinran om att talan icke må föras mot detta. Äger part fullfölja talan mot beslutet, skall detta tillika innehålla upplysning om vad han därvid skall iakttaga.

Beslut i ärende om förhandsbesked skall delges sökanden.

41 §.

Förhandsbesked, som vunnit laga kraft, är bindande för statsverket i förhållande till sökanden, i den mån denne yrkar det. Beskedet skall dock icke gälla, när efter dess meddelande författningsändring trätt i kraft av beskaffenhet att påverka beskattningen i det avseende beskedet angår.

Atervinning, besvär och återbetalning

42 §.

1 mom. Har efter det att beslut meddelats om fastställande av stämpel-skatt

a) ansökan om lagfart, inskrivning eller inteckning avslagits på grund av att den åberopade handlingen var ogiltig;

b) lagfart, inskrivning eller inteckning av samma skäl undanröjts genom dom eller beslut som vunnit laga kraft;

c) fång blivit ogiltigt på grund av bestämmelser om inskränkning i rätten att förvärva fast egendom;

d) avtal rörande förvärv av fast egendom återgått i fall där ansökan om lagfart jämlikt 6 § 3 mom. eller 9 § andra stycket förordningen angående lagfart å fast egendom förklarats vilande och ansökan, som gjorts inom sex månader från förvärvet, om utbrytning av förvärvat område eller undanröjande av annat hinder mot lagfart lämnats utan bifall genom lagkraftvunnet beslut; eller

e) avtal rörande förvärv av fast egendom eller tomträtt återgått i fall där egendomen enligt fångeshandlingen förvärvats för att användas till viss byggnad eller annat särskilt ändamål och ansökan, som gjorts inom sex månader från förvärvet, om tillstånd till den avsedda användningen lämnats utan bifall genom lagakraftvunnet beslut;

äger den skattskyldige erhålla återvinning av skatten.

Beslut om återvinning medför frihet från skyldighet att erlagga fastställd skatt, där skatten ännu icke erlagts, och eljest rätt att återfå skatten enligt vad i 47 § närmare stadgas.

Avslås i fall, som avses i första stycket, ansökan om lagfart eller inskrivning sist på den inskrivningsdag, då beslut rörande skatten meddelas, skall skatt för förvärvet icke fastställas.

2 mom. Om i fall, som avses i 5 eller 15 §, erlagd skatt ej kan avräknas helt, äger den som erlagt skatten återvinna det överskjutande beloppet.

Har skatt för förvärv av fast egendom eller tomträtt enligt 7 § andra stycket erlagts med dubbelt belopp och övergår den förvärvade egendomen genom skattepliktigt fång inom tio år från förvärvet till ny ägare, äger den som erlagt skatten återvinna hälften av beloppet.

3 mom. Träder aktiebolag enligt 46 § lagen om aktiebolag i likvidation sedan skatt erlagts för aktie i bolaget, äger den som erlagt skatten återvinna denna.

43 §.

Beslut enligt 42 § om återvinning av skatt meddelas av beskattningsmyndigheten. Den som vill erhålla återvinning skall skriftligen ansöka därom hos myndigheten inom ett år efter det att förutsättningar för återvinning inträtt. Ansökan må dock alltid göras inom tre år från dagen för beskattningsmyndighetens beslut om skattens fastställande.

I fall, som sägs i 42 § 1 mom., må ansökan icke bifallas med mindre vilandeförklarad ansökan om lagfart, inskrivning eller inteckning, som föranlett skattens fastställande, återtages.

När skattskyldig vitsordat anmärkning, som framställts av den enligt 48 § förordnade granskningsmyndigheten, skall vid tillämpningen av 43—45 §§ anses, som om beslut om skattens fastställande blivit meddelat av inskrivningsdomaren, när granskningsmyndigheten erhållit meddelande om vitsordandet.

44 §.

Talan mot beslut, som beskattningsmyndighet meddelar enligt denna förordning, föres genom besvär hos hovrätten, om beslutet meddelats av inskrivningsdomare, och eljest hos kammarrätten.

Besvär må anföras av den skattskyldige samt, såvitt gäller inskrivningsdomares beslut, av granskningsmyndighet, som avses i 48 §, och eljest av det allmänna ombud, som anges i 49 §. Mot slutligt beslut om fastställande av skatt och mot meddelat förhandsbesked må talan föras även av annan, om beslutet länder honom till väsentlig skada eller förlust. Beslut i fråga om utdömande av vite må överklagas av den som förpliktats utge vitet och av granskningsmyndigheten eller det allmänna ombudet.

Mot beslut, varigenom vite förelagts eller ansökan om förhandsbesked avvisats, må talan ej föras.

45 §.

Den som vill anföras besvär över inskrivningsdomares beslut enligt denna förordning skall inkomma till inskrivningsdomaren med sin till hovrätten ställda besvärslaga. I fall, som avses i 43 § tredje stycket, skall klaganden inkomma till hovrätten med sin dit ställda besvärslaga.

Innefattar beslut, som avses i första stycket, prövning av fråga om fast-

ställande eller återvinning av skatt, må talan fullföljas inom tre år från dagen för beslutet. Har part anfört besvär och vill även hans motpart föra talan mot beslutet, skall denne dock inkomma med sin besvärslaga inom två månader från det att delgivning, som avses i 52 kap. 7 § rättegångsbalken, ägt rum. Motparten skall inkomma med besvärslagan till hovrätten. Prövningen huruvida hans besvärstalan fullföljts på föreskrivet sätt och inom rätt tid skall ankomma på hovrätten.

När besvär behörigen anförts över beslut, som avses i andra stycket, skall hovrätten alltid höra klagandens motpart över besvären.

46 §.

I fråga om besvär över sjöfartsstyrelsens eller kontrollstyrelsens beslut enligt denna förordning skola bestämmelserna i 40—45 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning lända till efterrättelse i tillämpliga delar. I fall, som avses i 30 § 1 mom. tredje stycket andra och tredje punkterna, skall besvärstiden även för skattskyldig räknas från där angiven dag.

47 §.

Äger någon på grund av beslut om återvinning eller i besvärsmål återfå skatt, beträffande vilken inskrivningsdomare är beskattningsmyndighet, skall skattebeloppet kostnadsfritt återbetalas i den ordning, som är föreskriven i uppbördsförordningen i fråga om restitution av skatt. Beslut, som nu sagts, skall omgående sändas till länsstyrelsen i det län, dit beskattningsmyndigheten hör. Återbetalning skall ske utan hinder av att beslutet ännu ej vunnit laga kraft.

Vid återbetalning enligt första stycket skall, utom i fall som avses i 42 § 2 mom. andra stycket, tillika utgå ränta på det återbetalade beloppet efter fem procent om året från och med den dag, då beloppet efter beslut om skattens fastställande blivit inbetalat, till den dag, då det återbetalas. Ränta må dock ej utgå för längre tid än till dess en månad förflutit sedan det beslut, enligt vilket beloppet skall återfås, vunnit laga kraft.

Beträffande skatt, som fastställs av sjöfartsstyrelsen eller kontrollstyrelsen, skall vad i 29 § förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning finnes stadgat om återbetalning lända till efterrättelse i tillämpliga delar.

När skattebelopp återbetalas, skall anteckning därom, där så kan ske, göras på handling, som enligt bestämmelserna i 38 § blivit stämpelbelagd.

Tillsyn över skattens erläggande

48 §.

Inskrivningsdomares beslut i ärenden angående fastställande eller återvinning av stämpelskatt skola granskas av den myndighet Kungl. Maj:t därtill förordnar.

49 §.

I fråga om skatt, som enligt 30 § 1 mom. skall fastställas av inskrivningsdomare, ankommer det på den enligt 48 § förordnade granskningsmyndigheten att föra det allmännas talan i mål och ärenden, där denna förordning är tillämplig. I fråga om stämpelskatt i övriga fall skall vad nu sagts gälla den som Kungl. Maj:t enligt 2 § förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning utsett att vara allmänt ombud.

50 §.

Myndighet, till vilken inges handling som skall vara stämpelbelagd enligt denna förordning, bör tillse, att handlingen är försedd med stämpel till behörigt belopp. Om så ej är fallet och stämpelbeläggning av handlingen icke ankommer på myndigheten, bör denna anmäla förhållandet till kontrollstyrelsen.

Ansvarsbestämmelser m. m.

51 §.

Till dagsböter dömes den som underlåter att inom föreskriven tid avge deklaration eller avlämnar deklaration med så bristfälligt innehåll, att den uppenbarligen icke är ägnad att ligga till grund för fastställande av skatt; eller

utlämnar handling, som avses i 23 § första stycket, utan att handlingen är behörigen försedd med stämpel eller anteckning om orsaken till att den utlämnas utan stämpel.

52 §.

Om ansvar för den, som lämnat oriktig uppgift i försäkran eller deklaration till ledning vid fastställande av stämpelskatt, stadgas i skattestrafflagen.

53 §.

Träffa överlåtare och förvärvare av fast egendom, tomträtt eller fartyg avtal om vederlag utöver vad som framgår av handlingen angående förvärvet eller erlägges eller mottages sådant vederlag och föranleder detta att stämpelskatt icke utgår eller att sådan skatt fastställs till för lågt belopp, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader. Böterna skola bestämmas till högst fem gånger det belopp som undandragits, dock minst tvåhundra kronor.

54 §.

Är försummelse som sägs i 51 § ringa, skall ej dömas till ansvar.

Brott, som avses i 51 §, må av åklagare åtalas endast efter anmälan av beskattningsmyndigheten.

55 §.

Vad som inhämtats vid skattekontroll enligt denna förordning må ej yppas i vidare mån än som fordras för att vinna ändamålet med kontrollen. Bryter någon häremot, dömes till dagsböter eller fängelse i högst sex månader, där ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Brott som nu sagts må, där det ej innefattar ämbetsbrott, av åklagare åtalas endast om målsägande anger brottet till åtal.

Särskilda föreskrifter

56 §.

Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar äger, när synnerliga skäl äro därtill, medge befrielse från eller återbetalning av stämpelskatt.

Vid beslut om återbetalning av skatt, som meddelas med stöd av första stycket, ankommer det på Kungl. Maj:t eller myndighet, som där sägs, att förordna i vad mån ränta skall utgå på skattebelopp, som återbetalas. Räntan må dock ej beräknas efter högre räntefot eller för längre tid än i 47 §

andra stycket stadgas. I övrigt skall beträffande återbetalningen i tillämpliga delar gälla vad i 47 § är för motsvarande fall föreskrivet.

Vad i denna förordning stadgas om besvär skall icke gälla beslut, meddelat av beskattningsmyndighet med stöd av förordnande som sägs i första stycket.

57 §.

De föreskrifter, som fordras för tillämpning av denna förordning, meddelas av Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1965. Förordningens bestämmelser skola dock gälla redan före ikraftträdandet i avseende på åtgärder, som fordras för tillämpningen därefter.

2. Genom förordningen upphävas, med de begränsningar nedan stadgas, förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; kungörelsen den 24 juli 1857 (nr 30 s. 1) angående förnyad taxa å expeditionslösen i rikets ständers bank samt därtill hörande diskontverk och lånekontor;

förordningen den 22 juni 1911 (nr 51 s. 4) angående rätt att hos statskontoret erhålla upplysning i fråga om skyldighet att utgöra stämpelavgift;

förordningen den 24 maj 1940 (nr 390) om vissa undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften;

förordningen den 30 juni 1943 (nr 424) angående kommissionärsavgift i domsagorna och vattendomstolarna;

förordningen den 30 juni 1948 (nr 418) om särskilt undantag från skyldighet att utgiva lagfartsstämpel och skatt för gåva efter vissa lantmäteriförordningar inom Kopparbergs län, såvitt förordningen avser lagfartsstämpel;

förordningen den 5 juni 1953 (nr 359) om visst undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften m. m.;

förordningen den 14 maj 1954 (nr 214) om visst undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften m. m.; samt

förordningen den 3 juni 1955 (nr 352) om vissa undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, m. m.

Förekommer i lag eller författning hänvisning till eller avses däri eljest föreskrift, som ersatts genom bestämmelse i denna förordning, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

3. Äldre bestämmelser skola fortfarande äga tillämpning såvitt gäller skatteplikt, skattens beräkning och återvinning i fall, där förvärv av fast egendom, tomträtt, kronohemman, skattlagt krononybygge eller fartyg skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande.

De nya bestämmelserna om inteckning för fordran skola icke tillämpas, där den handling som skall stämpelbeläggas redan före bestämmelsernas ikraftträdande företetts för vinnande av inteckning men ansökan i ärendet först därefter bifalles eller förklaras vilande.

Äldre bestämmelser skola alltjämt gälla, där före förordningens ikraftträdande

beslut fattats om bildande av aktiebolag eller ökning av aktiekapital, utfästelse gjorts om kommanditdelägares insats i handelsbolag, obligation eller annan handling, som avses i 21 §, utfärdats,

förhållande inträffat, som föranleder skatteplikt enligt 24 §, eller tillstånd till lotteri meddelats.

Vad i denna förordning sägs om verkan av att stämpelskatt tidigare erlagts skall i tillämpliga fall gälla, där stämpelavgift erlagts enligt de äldre bestämmelserna.

4. Skatteplikt föreligger icke i fråga om fång till tomträtt varå, enligt övergångsbestämmelserna till lagen den 5 juni 1953 angående ändring i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom, 4 kap. sistnämnda lag skall äga tillämpning i sin äldre lydelse.

5. Skatteplikt föreligger icke heller vid förvärv av fast egendom genom tillskott till bolag i enlighet med lagen om avveckling av fideikommiss.

6. Vad i 24 § stadgas skall icke äga tillämpning på sådant aktiebrev i utländskt aktiebolag, som införts före den 1 oktober 1921, eller på obligation, som utfärdats utom riket och införts före den 1 januari 1895, eller på certifikat, som utfärdats eller införts före den 1 juli 1927, om handlingen är försedd med påskrift av magistrat att den blivit uppvisad före angiven dag. Är obligation, som införts senare än nyss sagts men före den 1 juli 1917, försedd med påskrift av magistrat att den uppvisats före sistnämnda dag, skall för obligationen erläggas stämpelavgift enligt de bestämmelser, som närmast före den 1 juli 1917 gällde för obligation.

Obligationsutgivare, som här i riket utlämnar obligation dagtecknad före den 1 juli 1917 utan att förse obligationen med anteckning om dagen då den utlämnas, dömes till dagsböter.

7. Fordras eljest särskilda bestämmelser i fråga om ikraftträdandet av denna förordning, äger Kungl. Maj:t meddela sådana bestämmelser.

Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper

Häri genom förordnas, att 1 §, 3 § 2 mom. samt 14 och 19 §§ förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, att i förordningen skall införas en ny paragraf, benämnd 8 a §, av den lydelse nedan sägs samt att i 5, 9, 10, 11 och 18 §§ samma förordning uttrycket bank- och fondinspektionen skall ersättas med ordet bankinspektionen.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

Vid överlåtelse — — — — — nedan sägs.

Med fondpapper förstås i denna förordning aktier i inländska och utländska aktiebolag, *lotter i inländska solidariska bankbolag (banklotter) samt lottbrev, andelsbevis eller del-*

Med fondpapper förstås i denna förordning aktier i inländska och utländska aktiebolag, lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i kommanditbolag samt obligationer; och

¹ Senaste lydelse av 1 § se 1927: 167, av 3 § 2 mom. se 1962: 577, av 5, 10 och 18 §§ se 1946: 142, av 9 och 14 §§ se 1933: 245, av 11 § se 1921: 396 samt av 19 § se 1944: 453.

(Nuvarande lydelse)

aktighetsbevis i andra inländska bolag, som driva bankrörelse, eller i kommanditbolag ävensom obligationer; och anses som obligation enligt denna förordning jämväl förskrivning, vilken, ändock att den ej betecknats som obligation, jämlikt förordningen angående stämpelavgiften skall lika med obligation stämpelbeläggas.

Lika med överlåtelse av fondpapper anses överlåtelse av rätt till teckning av sådana värdepapper eller, där teckning skett, överlåtelse av den därpå grundade rätt, så ock överlåtelse av handling, varigenom någon tillförsäkras förfoganderätt över fondpapper (certifikat).

(Föreslagen lydelse)

anses som obligation enligt denna förordning jämväl förskrivning, vilken, ändock att den ej betecknats som obligation, jämlikt stämpelskatteförordningen skall lika med obligation stämpelbeläggas.

Lika med överlåtelse av fondpapper anses överlåtelse av rätt till teckning av sådana värdepapper eller, där teckning skett, överlåtelse av den därpå grundade rätt, så ock överlåtelse av handling, varigenom någon tillförsäkras förfoganderätt över fondpapper (certifikat). *Har vid upptagande av obligationslån här i riket i stället för obligation utlämnats certifikat, enligt vilket långgivaren äger rätt att få obligationer utlämnade, skall överlåtelse av sådant certifikat anses lika med överlåtelse av de obligationer, som avses med certifikatet.*

3 §.

2. Stämpelplikt äger — — — — — fall, nämligen;
- a) då bägge — — — — — i kommission;
- b) då aktie, — — — — — lägre belopp;
- c) då obligation — — — — — lägre belopp;
- d) vid köp av obligationer, som utfärdats eller garanterats av svenska staten, eller då vid överlåtelse av aktie eller obligation den ene kontrahenten är svenska staten eller svenska statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse, riksdagens verk, Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan eller Svenska skeppshypotekskassan, samt slutligen
- e) vid utlämnande av här i riket utfärdad obligation, då antingen obligationen skall enligt förordningen angående stämpelavgiften före utfärdandet förseas med särskild stämpel eller fråga är om obligation, utfärdad av landsting, kommun, Kommun-
- d) vid köp av obligationer, som utfärdats eller garanterats av svenska staten, eller då vid överlåtelse av aktie eller obligation den ene kontrahenten är svenska staten eller svenska statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse, riksdagens verk, Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan eller Svenska skeppshypotekskassan;
- e) vid utlämnande av här i riket utfärdad obligation, då antingen obligationen skall enligt stämpelskatteförordningen före utlämnandet förseas med särskild stämpel eller fråga är om obligation, utfärdad av svensk kommun eller landstingskommun,

(Nuvarande lydelse)

kredit Aktiebolag eller svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomt-rätt.

(Föreslagen lydelse)

Kommunkredit Aktiebolag eller svenskt aktiebolag med ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomtträtt; samt

f) vid köp av fondpapper, som är utfärdat eller garanterat av sådant till Förenta Nationerna anknutet fackorgan till vilket Sverige anslutit sig, och då fondpapper överlåtes av eller till sådant organ.

8 a §.

Bankinspektionen må i samråd med kontrollstyrelsen medge fondhandlare att fullgöra stämpelplikten på annat sätt än ovan är stadgat. Inspektionen äger meddela de föreskrifter, som därvid skola iakttagas.

14 §.

Försummas anmälan, som i 9 § andra stycket föreskrives, straffes den försumlige med dagsböter.

Fondhandlare, som åsidosätter föreskrift enligt 8 a § eller försummar anmälan enligt 9 § andra stycket, dömes till dagsböter.

19 §.

Beträffande restitution samt uppbörd och redovisning för överlåtelsestämplor skall i tillämpliga delar iakttagas vad som finnes föreskrivet i 21 samt 43—45 §§ förordningen angående stämpelavgiften.

Beträffande förhandsbesked och besvär över sådant besked samt befrielse från eller återbetalning av stämpelavgift skall i tillämpliga delar iakttagas vad som finnes föreskrivet i 39—41, 44, 46, 47 och 56 §§ stämpelskatteförordningen. Förhandsbesked lämnas av bankinspektionen. Mot meddelat förhandsbesked må talan föras endast av den som sökt beskedet.

Bestämmelser rörande uppbörd och redovisning av stämpelmedel, som inflyta vid postanstalt, meddelas av generalpoststyrelsen.

De föreskrifter i övrigt, som fordras för tillämpning av denna förordning, meddelas av Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1965.

Förslag
till
Förordning
angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416)
om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom förordnas, att 8 §, 15 § 2 mom., 23, 32 och 51—54 §§, 55 § 4 och 6 mom., 59, 62 och 64 §§, 71 § 3 mom. samt 72 § förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att 29 § 2 mom. samma förordning skall upphöra att gälla.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

8 §.

Skall jämlikt 2 kap. lagen om arv eller på grund av testamente egendom, som tillfallit någon med fri förfoganderätt, därefter övergå å annan eller å flera efter varandra, inträder skattskyldighet för senare förvärv, då föregående innehavarens rätt upphör.

Vad sålunda — — — — — den andre.

I fall — — — — — motsvarande tillämpning.

Skall jämlikt 3 kap. ärvdabalken eller på grund av testamente egendom, som tillfallit någon med fri förfoganderätt, därefter övergå å annan eller å flera efter varandra, inträder skattskyldighet för senare förvärv, då föregående innehavarens rätt upphör.

15 §.

2 mom. Har kvarlåtenskap tillkommit efterlevande make såsom arvinge och äga vid dennes död den först avlidnes arvingar taga andel i den efterlevandes bo, beräknas denna andel till hälften därav, såframt icke jämlikt 2 kap. 2 § lagen om arv annat föranledes av förefintligheten av enskild egendom eller testamente till förmån för annan än den efterlevande, eller andelen blivit enligt lag annorlunda bestämd vid delningsförrättning, varöver behörig handling föreligger i skatteärendet.

I fall, som avses i 4 kap. 1 § lagen om testamente, skall vad i föregående stycke stadgas äga motsvarande tillämpning, där ej annat följer av testamente, varom fråga är.

2 mom. Har kvarlåtenskap tillkommit efterlevande make såsom arvinge och äga vid dennes död den först avlidnes arvingar taga andel i den efterlevandes bo, beräknas denna andel till hälften därav, såframt icke jämlikt 3 kap. 2 § ärvdabalken annat föranledes av förefintligheten av enskild egendom eller testamente till förmån för annan än den efterlevande, eller andelen blivit enligt lag annorlunda bestämd vid delningsförrättning, varöver behörig handling föreligger i skatteärendet.

I fall, som avses i 12 kap. 1 § ärvdabalken, skall vad i föregående stycke stadgas äga motsvarande tillämpning, där ej annat följer av testamente, varom fråga är.

¹ Senaste lydelse av 23, 32, 52—54 och 59 §§ se 1958:562.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

23 §.

Vid uppskattning — — — — — yngstes ålder.

E. Värdet av utländskt myntslag beräknas efter *kursen* vid tiden för skattskyldighetens inträde *med tillämpning av de i förordningen angående stämpelavgiften stadgade grunderna*.

E. Värdet av utländskt myntslag beräknas efter *den köpkurs på checkar, utställda i samma myntslag, som gällde* vid tiden för skattskyldighetens inträde. *Finnes ej sådan kurs eller kan av annan anledning värdet icke beräknas efter denna grund, bestämmer Konungen eller den myndighet Konungen förordnar, hur beräkningen skall ske.*

F. Annan lös — — — — — skedd försäljning.

32 §.

Har efter — — — — — eller 16 §;

d) beträffande bouppteckning yppats felaktighet, som efter vad i 3 kap. 10 § *lagen om boutredning och arvskipfte* stadgas föranleder tillägg till eller rättelse av bouppteckningen;

d) beträffande bouppteckning yppats felaktighet, som efter vad i 20 kap. 10 § *ärvdabalken* stadgas föranleder tillägg till eller rättelse av bouppteckningen;

e) kännedom erhållits — — — — — felande belopp.

51 §.

Ärende rörande fastställande av skatt, som ej skall uttagas efter deklaration, upptages till avgörande vid inregistrering av bouppteckning eller handling, som avses i 3 kap. 10 § *lagen om boutredning och arvskipfte*, eller, där jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande blivit beviljat, när till beskattningsmyndigheten ingivits handling, för vars företeende anståndet beviljats, eller, om sådan handling icke ingives inom anståndstiden, vid utgången av sistnämnda tid eller, då jämlikt 32 § a) efterbeskattning skall äga rum till följd av bevakning av där omförmält testamente, vid bevakningen.

Ärende rörande fastställande av skatt, som ej skall uttagas efter deklaration, upptages till avgörande vid inregistrering av bouppteckning eller handling, som avses i 20 kap. 10 § *ärvdabalken*, eller, där jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande blivit beviljat, när till beskattningsmyndigheten ingivits handling, för vars företeende anståndet beviljats, eller, om sådan handling icke ingives inom anståndstiden, vid utgången av sistnämnda tid eller, då jämlikt 32 § a) efterbeskattning skall äga rum till följd av bevakning av där omförmält testamente, vid bevakningen.

Bevis om det belopp, vartill skatten blivit fastställd, skall tecknas på bouppteckning eller handling, som avses i 20 kap. 10 § ärvdabalken, eller i fall, då deklaration skall avgivas, på det exemplar av deklarationen, som återställes till den skattskyldige. När efterbeskattning jämlikt 32 § a) skall ske till följd av bevakning av testamente, skall sådant bevis

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

tecknas på utgående expedition angående bevakningen.

Har jämlikt 17 § beviljats anstånd med fastställande av skatten, åligger det dödsboet att tillhandahålla beskattningsmyndigheten utlämnad bouppteckning för sådan anteckning som sägs i föregående stycke.

Handling, som anges i andra stycket, skall för anteckning, som där avses, tillhandahållas överrätt, när denna fastställt skatt till högre belopp än förut beräknats, och den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten, när skattskyldig vitsordat anmärkning som framställts av denna myndighet.

52 §.

1 mom. Skatt enligt denna förordning skall, i den mån ej jämlikt 55 § anstånd medgivits, erläggas inom sex veckor efter det beskattningsmyndighet meddelat beslut om skattens fastställande.

Har jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande ägt rum, skall från dagen då bouppteckning senast skolat vara ingiven eller, där skatten uttages efter deklARATION, från dagen då, om anstånd ej beviljats, deklARATIONEN senast skolat vara avlämnad till dagen för skattens fastställande å skattebeloppet erläggas ränta efter den procent, som Konungen i anslutning till det allmänna ränteläget fastställer varje år i december att gälla för det påföljande året. Skall jämlikt 54 § skatten förskjutas av dödsboet, påföres vid skattens fastställande ränta utan uppdelning å de särskilda skattskyldiga. Vad av beräknad ränta överskjuter helt krontal bortfaller.

Skatten jämte ränta, där sådan skall beräknas, uttages genom stämpelbeläggning med användande av dubbla beläggingsstämplar, om vil-

1 mom. Skatt enligt denna förordning skall, i den mån ej jämlikt 55 § anstånd medgivits, erläggas inom sex veckor efter det att beslut om skattens fastställande meddelats eller den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten erhållit meddelande om att skattskyldig vitsordat anmärkning som framställts av denna myndighet.

Har jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande ägt rum, skall beskattningsmyndigheten från dagen då bouppteckning senast skolat vara ingiven eller, där skatten uttages efter deklARATION, från dagen då, om anstånd ej beviljats, deklARATIONEN senast skolat vara avlämnad till dagen för skattens fastställande påföra ränta å skattebeloppet efter den procent, som Konungen i anslutning till det allmänna ränteläget fastställer varje år i december att gälla för det påföljande året. Skall jämlikt 54 § skatten förskjutas av dödsboet, påföres vid skattens fastställande ränta utan uppdelning å de särskilda skattskyldiga. Vad av beräknad ränta överskjuter helt krontal bortfaller.

Skatten jämte ränta, där sådan påförts, skall, då underrätt är beskattningsmyndighet, betalas till länsstyrelsen i det län, dit underrätten hör,

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ka stadgas i förordningen angående stämpelavgiften. Stämplarna anbringas å bouppteckning eller handling, som avses i 3 kap. 10 § lagen om boutredning och arvskifte, eller i fall, då deklaration skall avgivas, å deklarationen eller, då jämlikt 32 § a) efterbeskattning skall äga rum till följd av bevakning av där omförmått testamente, å utgående expeditionen angående testamentsbevakningen.

Den som å tjänstens vägnar har att mottaga handling, vilken efter vad nu sagts skall föras med stämpel, eller testamente, vars bevakande förleder efterbeskattning, åligger att tillhandahålla erforderliga stämplor, och skola stämplorna hos honom köpas och stämpelbeläggning av honom verkställas i enlighet med beskattningsmyndighetens beslut om skattens fastställande.

Har jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande beviljats, åligger det dödsboet att för stämpelbeläggning tillhandahålla utlämnad bouppteckning.

2 mom. Vid erläggande av arvsskatt, som jämlikt 54 § skall av dödsboet förskjutas, må intill ett belopp, motsvarande högst hälften av skatten, såsom betalningsmedel gälla skuldebrev, till säkerhet för vilket, jämlikt gällande bestämmelser angående inteckning i fast egendom, tomträtt, vattenfallsrätt, fartyg, jordbruksinventarier eller förlagsegen- dom, inteckning meddelats i boet tillhörig egendom, eller ock skuldförbindelse med säkerhet av sådant skuldebrev.

och eljest till den länsstyrelse, som är beskattningsmyndighet.

2 mom. Vid erläggande av arvsskatt, som jämlikt 54 § skall av dödsboet förskjutas, må efter tillstånd av beskattningsmyndigheten intill ett belopp, motsvarande högst hälften av skatten, såsom betalningsmedel gälla skuldebrev, till säkerhet för vilket, jämlikt gällande bestämmelser angående inteckning i fast egendom, tomträtt, vattenfallsrätt, fartyg, jordbruksinventarier eller förlagsegen- dom, inteckning meddelats i boet tillhörig egendom, eller ock skuldförbindelse med säkerhet av sådant skuldebrev.

Sålunda intecknat — — — — — Konungen föreskriver.

Överstiger den — — — — — Konungen meddelar.

Å skuld — — — — — är fråga.

53 §.

Inbetalas icke, där stämpelbeläggning skall äga rum vid underrätt, inom i 52 § 1 mom. angiven tid för stämpelbeläggningsen erforderligt belopp, skall, såframt ej annat följer

I fall, där underrätt fastställt skatt, skall rätten till den länsstyrelse, som enligt 52 § 1 mom. tredje stycket är uppborädsmyndighet, snarast översända till rätten ingiven bouppteckning

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

av vad i 6 § sista stycket stadgas, rätten därom göra anmälan hos länsstyrelsen med överlämnande av protokollsutskrift, innefattande beslutet om skattens fastställande, jämte bouppteckning, om sådan föreligger. Anmälan skall innehålla uppgift, huruvida och i vad mån det åligger dödsbo att förskjuta ogulden skatt, ävensom erforderlig uppgift om skattskyldigs hemvist.

Det åligger länsstyrelse efter anmälan som nu nämnts ävensom vid försummad inbetalning av belopp, som för stämpelbeläggning skall uppbäras av länsstyrelsen, att förordna om det felande beloppets uttagande i den ordning som om uttagande av oguldna kronoutskylder är stadgad. Avgift för indrivningen skall utgå enligt grunder som av Konungen bestämmas.

Har av överrätt skatt blivit fastställd till högre belopp än förut beräknats och har icke inom tre veckor efter det laga kraft ägande beslut i sådant hänseende förelåg det felande beloppet erlagts, ankommer på vederbörande advokatfiskal att till länsstyrelsen överlämna beslutet för beloppets uttagande i den ordning som nyss nämnts.

eller annan handling, som sägs i 51 § andra stycket, eller bouppteckning, som tillhandahållits rätten jämlikt tredje stycket sistnämnda paragraf. Därjämte åligger det rätten att, enligt vad Konungen närmare bestämmer, tillställa länsstyrelsen de uppgifter, som fordras för uppbörd av skatten. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, när överrätt fastställt skatt till högre belopp än förut beräknats eller skattskyldig vitsordat anmärkning som framställts av den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten.

Inbetalning enligt 52 § 1 mom. tredje stycket skall ske till postgiro-konto hos länsstyrelsen. Inbetalningen sker kostnadsfritt. Skatten skall anses vara erlagd den dag, då inbetalningskort eller försändelse innehållande girokort inkommit till postanstalt.

Har skatt icke erlagts inom föreskriven tid, skall länsstyrelsen, om ej annat följer av vad i 6 § sista stycket stadgas, förordna om uttagande av felande belopp i den ordning, som enligt uppbördsförordningen gäller för indrivning av restförd skatt. Avgift för indrivningen skall utgå enligt grunder som av Konungen bestämmas.

Handling, som enligt första stycket tillställts länsstyrelsen och som ingivaren äger återfå, må länsstyrelsen icke utlämna till denne förrän skatt, med vars erläggande anstånd ej medgivits, blivit erlagd. Innan handlingen utlämnas, skall den förses med anteckning om beloppet av inbetald skatt.

54 §.

Arvsskatt för egendom, för vilken skattskyldighet inträtt vid arvlåtarens (testators) eller i fall, som avses i 8 § första stycket, föregående innehavarens död, ävensom i 52 § 1 mom. omnämnd ränta förskjutas av dödsboet, dock icke där fråga är om lott,

Arvsskatt för egendom, för vilken skattskyldighet inträtt vid arvlåtarens (testators) eller i fall, som avses i 8 § första stycket, föregående innehavarens död, ävensom i 52 § 1 mom. omnämnd ränta förskjutas av dödsboet, dock icke där fråga är om lott,

(Nuvarande lydelse)

som beskattas efter vad i 6 § andra stycket d) sägs, eller förvärv, som avses i 12 §. Skattskyldig skall vid tillträde av honom tillkommande lott, för vilken skatten förskjutits av dödsboet, till boet gälda på lotten belöpande skatt utan avdrag i sådant hänseende, som i 29 § 2 mom. sägs, jämte andel i räntan; och skall tillika å belopp, som sålunda skall erläggas, gäldas den ränta, som kunnat av dödsboet påräknas vid insättning å bankräkning.

Saknas i dödsbo tillgång till gäldande av skatt och ränta, som icke erlagts inom tid, som angives i 52 § 1 mom., svare dödsbodelägarna för vad som brister såsom i *lagen om boutredning och arvskifte* är stadgat i fråga om gäld efter den döde; dock vare efterlevande make fri från sådant ansvar, där han vid bodelning icke erhållit mer än som enligt lag tillkommer honom.

(Föreslagen lydelse)

som beskattas efter vad i 6 § andra stycket d) sägs, eller förvärv, som avses i 12 §. Skattskyldig skall vid tillträde av honom tillkommande lott, för vilken skatten förskjutits av dödsboet, till boet gälda på lotten belöpande skatt jämte andel i räntan; och skall tillika å belopp, som sålunda skall erläggas, gäldas den ränta, som kunnat av dödsboet påräknas vid insättning å bankräkning.

Saknas i dödsbo tillgång till gäldande av skatt och ränta, som icke erlagts inom tid, som angives i 52 § 1 mom., svare dödsbodelägarna för vad som brister såsom i 21 kap. *ärvdabalken* är stadgat i fråga om gäld efter den döde; dock vare efterlevande make fri från sådant ansvar, där han vid bodelning icke erhållit mer än som enligt lag tillkommer honom.

55 §.

4 mom. Har anstånd medgivits, förses den stämpelpliktiga handlingens dels med stämplat till värde motsvarande det till beskattningsmyndigheten kontant inbetalda skattebeloppet, dels ock med anteckning därom att skuldförbindelse blivit avlämnad för återstoden av skattens belopp.

6 mom. Underrätt, som —————
Å länsstyrelsen ankommer att vårda och bevaka skuldförbindelse och säkerhet, som till densamma överlämnats eller av länsstyrelsen omedelbart mottagits. Influtna belopp skola redovisas såsom stämpelmedel.

4 mom. Har anstånd medgivits, skall länsstyrelsen förse handling, som avses i 53 § sista stycket, förutom med anteckning om det kontant inbetalda skattebeloppet, med bevis om att skuldförbindelse blivit avlämnad för återstoden av skattens belopp.

————— mottagna handlingarna.
Å länsstyrelsen ankommer att vårda och bevaka skuldförbindelse och säkerhet, som till densamma överlämnats eller av länsstyrelsen omedelbart mottagits.

59 §.

Har efter — — — — — eller 16 §;
d) beträffande bouppteckning yppats felaktighet, som efter vad i 3 kap. 10 § *lagen om boutredning och arvskifte* stadgas föranleder tillägg till eller rättelse av bouppteckningen;
e) kännedom erhållits — — — — — beräknat belopp.
Ansökan om — — — — — i skatteärendet.

d) beträffande bouppteckning yppats felaktighet, som efter vad i 20 kap. 10 § *ärvdabalken* stadgas föranleder tillägg till eller rättelse av bouppteckningen;
beräknat belopp.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

62 §.

Underrätts beslut — — — — sammanlagda belopp.

Länsstyrelses beslut i skatteärende upptages i *särskilt protokoll, vari antecknas: den skattskyldiges namn och hemvist samt skattens belopp, men må om gåvodeklarationens innehåll vidare anteckning icke ske.*

Å brädden av protokoll som nu nämnts skola antecknas beloppet av inbetald skatt och dagen för inbetalningen eller, där jämlikt 53 § anmälan till länsstyrelse gjorts för skattens indrivning, dagen för sådan anmälan.

Finner beskattningsmyndigheten avgiven deklaration böra bevaras under längre tid än tolv år, skall anteckning härom verkställas i protokollet i samband med beslutet om skattens fastställande.

Länsstyrelses beslut i skatteärende upptages i *särskild beslutsförteckning. Närmare föreskrifter om sådan förteckning meddelas av Konungen.*

Finner beskattningsmyndigheten avgiven deklaration böra bevaras under längre tid än tolv år, skall anteckning härom verkställas i protokollet *eller beslutsförteckningen* i samband med beslutet om skattens fastställande.

64 §.

1 mom. Redovisning av stämpel samt granskning av sådan redovisning skall äga rum på sätt i förordningen angående stämpelavgiften är stadgat beträffande där avsedda till domstol ingivna handlingar; och skall vad om sådan granskning gäller äga motsvarande tillämpning i avseende å beskattningsmyndighets beslut i ärenden angående gåvoskatt samt eftergift eller återvinning av fastställd skatt.

2 mom. Avskrift av länsstyrelses protokoll i skatteärende skall enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Konungen, för granskning överlämnas till hovrätt.

Vid avskrift som nu sagts ävensom vid renoverat exemplar av bouppteckningsprotokoll, som för granskning ingives till hovrätt, skola fogas till protokollet hörande deklarationer, vilka sedan granskningen avslutats skola återställas till beskattningsmyndigheten. Finnes vid granskningen, att annan deklaration än beskattningsmyndigheten angivit bör bevaras under längre tid än tolv år, skall

1 mom. Beskattningsmyndighets beslut i ärenden angående fastställande, eftergift eller återvinning av arvsskatt och gåvoskatt skola granskas av den myndighet Konungen förordnar.

2 mom. Ett exemplar av länsstyrelses beslutsförteckning i skatteärende skall enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Konungen, överlämnas till granskningsmyndigheten.

Vid beslutsförteckning som nu sagts ävensom vid renoverat exemplar av bouppteckningsprotokoll, som för granskning ingives, skola fogas till förteckningen eller protokollet hörande deklarationer, vilka sedan granskningen avslutats skola återställas till beskattningsmyndigheten. Finnes vid granskningen, att annan deklaration än beskattningsmyndigheten angivit bör bevaras under läng-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

detta meddelas myndigheten vid deklarationens återställande.

re tid än tolv år, skall detta meddelas myndigheten vid deklarationens återställande.

71 §.

3 mom. Har Konungen jämlikt 10 kap. 7 § lagen om arv eller 1 kap. 3 § lagen om testamente förordnat, att av egendom, som på grund av arv eller testamente tillfaller utländsk medborgare, skall utöver arvsskatten utgå en särskild avgift, skall beträffande sådan avgift i tillämpliga delar gälla vad i denna förordning är stadgat om arvsskatt.

3 mom. Har Konungen jämlikt 1 kap. 3 § eller 9 kap. 3 § ärvdabalken förordnat, att av egendom, som på grund av arv eller testamente tillfaller utländsk medborgare, skall utöver arvsskatten utgå en särskild avgift, skall beträffande sådan avgift i tillämpliga delar gälla vad i denna förordning är stadgat om arvsskatt.

72 §.

Såvitt ej annat följer av vad i denna förordning stadgas, skola föreskrifterna i förordningen angående stämpelavgiften äga motsvarande tillämpning beträffande stämpelbeläggning, som äger rum för uttagande av arvs- eller gåvoskatt.

På den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten ankommer att föra det allmännas talan i mål och ärenden, där denna förordning är tillämplig.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1965. Äldre bestämmelser om erläggande och redovisning av arvsskatt och gåvoskatt skola fortfarande äga tillämpning, där beslut om skattens fastställande meddelats dessförinnan.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 680 av herrar *Nils Hansson* och *Holmberg* samt II: 829 av herrar *Turesson* och *Broberg*, vari hemställts,

1) att riksdagen vid behandling av proposition nr 75 måtte besluta, att samma lagfartsstämpel som för juridiska personer skall uttagas av stiftelse och aktiebolag, som erkänts som s. k. allmännyttiga, liksom av kommun såvitt fråga är om av kommunen eljest förvaltad bostadsföretag, samt

2) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig ändring av författningstexten;

II) motionen II: 827 av herrar *Boo* och *Hansson* i Önnarp, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 75 måtte besluta att den stämpelskattebefrielse, som i propositionen föreslagits för kommun, även skall gälla hushållningssällskap; ävensom

III) motionen II: 828 av herrar *Ekström* i Iggesund och *Lindkvist*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta

1) »dels i fråga om 7 §»

a) att befrielse från erläggande av lagfartsstämpel skall medges, när ett såsom allmännyttigt erkänt bostadsföretag ändrar sin formella juridiska status från exempelvis stiftelse till aktiebolag eller vid överlåtelse av fast egendom i samband med sammanslagning av dylika bostadsföretag,

b) att lagfartsstämpel skall erläggas endast å markvärdet, när kommun eller företag, som bostadsstyrelsen jämlikt gällande bostadslånekungörelse jämställt med kommun, uppfört bostadsbyggnad på fastigheten och överlätit denna till köparen, samt statligt bostadslån övertagits av köparen,

2) »dels i fråga om 9 §»

a) att lagfartsstämpel i fråga om förvärv av småhus i gruppbebyggelse endast baseras på tomtvärdet, samt

b) att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderliga författningsändringar.

Till behandling i detta sammanhang har utskottet även upptagit följande vid riksdagens början väckta, till bevillningsutskottet hänvisade *motioner*, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 204 av herr *Erik Olsson m. fl.* och II: 251 av herr *Wahrendorff m. fl.*, vari bl. a. hemställts »att nu gällande stämpelavgift om 10 öre per lott upphör att utgå»;

2) de likalydande motionerna I: 553 av herrar *Per-Olof Hanson* och *Hilding* samt II: 690 av herr *Jönsson* i Ingemarsgården, vari yrkats, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådana författningsändringar att tilltalad i brottmål — eller i förekommande fall hans försvarare — som huvudregel kostnadsfritt utan särskild begäran tillställs ett exemplar av domstolens dom i målet»; samt

3) motionen II: 249 av herr *Regnéll*, vari hemställts, att riksdagen med ändring av bestämmelserna i 8 § förordningen den 19 november 1914 om stämpelavgiften måtte besluta att vid emission inom landet eller, beträffande motsvarande utländskt värdepapper, vid första överlåtelsen inom riket för aktie, lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis skall erläggas en stämpelavgift av 0,6 procent av det nominella beloppet eller, vid överkurs, å detta högre belopp samt att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig författningstext.

Vad angår de ovan under 1) upptagna motionerna I: 204 och II: 251 behandlas i förevarande betänkande endast yrkandet angående stämpelavgiften för lottsedlar. I övrigt har motionerna i fråga behandlats i utskottets betänkande nr 9.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna II: 249, II: 251, II: 690, II: 827, II: 828 och II: 829.

Rörande motiveringen för de i *propositionen* framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker på nedan angivna sidor i *propositionen*.

- I. Inledning, s. 30—36.
- II. Allmänna frågor, s. 37—57.
- III. Stämpelskatt, s. 57—275.
- IV. Expeditionsavgifter, s. 276—314.
- V. Övriga frågor: fondstämpel s. 315—322, arvs- och gåvoskatt s. 322—338.
- VI. Departementschefens hemställan, s. 339.

Av innehållet i de förevarande *motionerna* må här återges följande.

Till stöd för yrkandet i de likalydande *motionerna I: 204* och *II: 251* om slopande av stämpelavgiften för lottsedlar anföres att denna avgift nu utgör enbart en form av extra beskattning av varulotterierna.

I de likalydande *motionerna I: 553* och *II: 690* framhålls att, när dom i brottmål meddelas i anslutning till domstolens huvudförhandling, den tilltalade erhåller del av domen genom uppläsning i rättssalen. Domen är då inte utskrivet, och domskälen har ej den pregnans som brukar utmärka skrivna domar. För att analysera domskälen i anledning av eventuellt överklagande fordras under alla förhållanden tillgång till ett utskrivet exemplar, som mot lösen får beställas på domstolens kansli. I praktiken förfares givetvis så, att försvararen, där sådan anlåtats, beställer domen och löser den för klientens räkning. Det kan här anmärkas, att häktade i särskild ordning också tillställs domen. Då det här gäller samhällsringripanden mot enskild person av bestraffningskaraktär, synes det ej vara för mycket begärt att den dömande myndigheten kostnadsfritt och utan särskild begäran tillställer den tilltalade ett exemplar av den urkund som ligger till grund för kommande eventuella straffverkställighetsåtgärder. Domstolarnas arbetsbelastning skulle ej nämnvärt ökas med detta, eftersom kopior av domen för olika ändamål ändå måste färdigställas. Expeditionsarbetet med ytterligare en kopia till den som dock är huvudperson i målet förefaller då vara en ringa extrabelastning. Möjligen bör dock här undantag göras för bötesdomar i erkända mål, där domen meddelas i förenklad form. Intresset av att få del av sådana domar är måhända också mera begränsat.

I de likalydande *motionerna I: 680* och *II: 829* uttalas, att resonemanget om skattekraft som skäl för dubbel lagfartsstämpel är helt missvisande. Den utformning av undantagsreglerna som departementschefen föreslagit utgör enligt motionärernas mening ett belägg för att departementschefen själv inte fäst särskilt stor vikt vid skattekraftsresonemanget. Han förordar nämligen enligt motionärernas uppfattning att sådana subjekt som på grund av lindrigare inkomst- och förmögenhetsbeskattning måste kunna få större nettoöverskott på icke förvaltd fastighet än t. ex. aktiebolag likväl skall ges en

förmånligare behandling i stämpelhänseende. Några bärande skäl anser motionärerna inte ha förebragts att undanta s. k. allmännyttiga företag från dubbel lagfartsstämpel. För dessa företag gäller i betydligt större utsträckning än för flertalet andra juridiska personer den i propositionen återopade omständigheten att någon ytterligare omsättning av förvärvad fast egendom inte kommer att ske inom överskådlig tid. Ett undantag för dessa tungt välgående ägarkategorier inom bostadsområdet skulle enligt motionärernas mening innebära ett underkännande av propositionens egna motiv för den dubbla lagfartsstämpeln. Det skulle också framstå som en ytterligare omotiverad privilegiering av dessa företag och som en diskriminering av de juridiska personer inom den privata sektorn som ägnar sig åt motsvarande form av fastighetsförvaltning. Motionärerna anser sålunda att något undantag från dubbel lagfartsstämpel inte bör göras för s. k. allmännyttiga bostadsföretag. För likformighetens skull bör enligt motionärernas mening bostadsföretag, som drivs av kommun utan användande av här nämnda förvaltningsform, behandlas på samma sätt.

I *motionen II: 249* framhålles, att det ur många synpunkter är önskvärt att företagens försörjning med eget kapital ej förhindras. För de anställda är det viktigt, att företagen genom den högre konsolideringsgrad som hög andel eget kapital innebär blir bättre i stånd att klara påfrestningar i svåra lägen. För spararnas del är det enligt motionärens mening önskvärt med en kontinuerlig efterfrågan på riskvilligt kapital. Ökad materialtillgång innebär också en stabiliserande faktor på aktiemarknaden. Slutligen framhåller motionären att procentsatsen för obligationer är lägre än för aktier.

Till stöd för yrkandet i *motionen II: 827* om viss stämpelskattebefrielse för hushållningssällskap anföres i huvudsak följande. Den i propositionen föreslagna utvidgningen av skattefriheten för kommun finner motionärerna befogad. Denna aktualiserar emellertid frågan om inte andra organ med uppgifter, verksamhet m. m. likartade med kommunernas också borde komma i fråga för sådan skattefrihet. Detta synes motionärerna i första hand gälla hushållningssällskapen, som i vissa avseenden bedriver verksamhet som överensstämmer med landstingens. At sällskapen har vidare statsmakterna uppdragit att handha en betydande del av det allmännas uppgifter inom rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område, och sällskapen tilldelas årligen inte oväsentliga statsanslag härför. Detta har i olika avseenden gett sällskapen en officiell ställning eller prägel.

Förutom mark för förvaltningsbyggnader, yrkesskolor och andra inrättningar, som hushållningssällskapen driver, har de också, påpekar motionärerna, för fullgörande av sina uppgifter behov av jordbruksfastigheter för demonstrations-, försöks- eller kursverksamhet. Förvärv av dessa fastigheter är enligt motionärernas mening helt jämförbara med en kommuns eller ett landstings fastighetsförvärv för undervisningsändamål. Motionärerna anser det därför skäligt och motiverat, att vid en utvidgning av kommunernas skattebefrielse samtidigt utsträcka befrielsen att även omfatta hushållningssällskapens förvärv av mark för motsvarande ändamål.

I *motionen II: 828* framhålls, att frågan om stämpelskatteplikt för allmännyttiga bostadsföretag vid sammanslagning eller ändring av verksamhetsformen redan har och i framtiden kommer att ha en viss betydelse och att även enkel stämpelskatt om en procent innebär för även ett relativt litet flerfamiljshus en ekonomisk belastning, som kan utlösa behovet av en hyreshöjning. Motionärerna hänvisar till bevillningsutskottets betänkande 1963: 18 och finner det angeläget att man på olika sätt medverkar till att alla de problem, som uppstår vid sammanslagning av primärkommuner, kan lösas på ett så tillfredsställande sätt som möjligt. Det måste enligt motionärerna ur många synpunkter vara fördelaktigt att den kommunala bostadsproduktionen och förvaltningen handhas av ett enda företag i den nybildade kommunen. För att åstadkomma en sådan rationell förvaltningsform bör inte, anför motionärerna, dryga stämpelavgifter vid överlåtelse av den fasta egendomen framstå som ett hinder.

Vad härefter angår gruppbebyggelse av egnahem, framhåller motionärerna att bostadsstyrelsen meddelat föreskrifter med krav på projektering, kostnadskalkylernas tillförlitlighet, kommunal kontroll, överlåtelsevillkor m. m. för att ett projekt skall kunna betraktas och belånas som gruppbebyggelse. Några större svårigheter att utifrån dessa utarbete text som klarlägger vad som enligt stämpelskatteförordningen skulle kvalificera begreppet gruppbebyggelse anser motionärerna inte föreligga. Motionärerna anser det också lämpligt att någon bostadspolitisk myndighet, förslagsvis länsbostadsnämnderna eller de kommunala förmedlingsorganen, genom intyg skulle styrka att egnahemmet ingick i godkänt gruppbebyggelseprojekt. Beträffande icke statsbelånade egnahem skulle för uppfyllandet av kravet på projekts godtagande som gruppbebyggelse ställas samma villkor som för statsbelånade egnahem.

I fråga om rättvisesynpunkterna framhåller motionärerna att vid försäljning av äldre egnahem säljare och köpare förhandlar om köpeskillingen och därmed räknar med stämpelkostnaderna. Det torde numera höra till undantagen att sådana försäljningar inte har mer än väl tilltagna marginaler för erforderliga jämkningar. Då det gäller gruppbyggda egnahem finns det däremot enligt motionärerna i realiteten inte några möjligheter att börja med jämkningsbara utbud, eftersom byggherren redan från början accepterat villkor om utförande, överlåtelsevillkor m. m. Man kan inte heller låta de blivande egnahemsägarna först förvärva tomterna och sedan uppdra byggandet åt den som nu är byggherre. Om samhället menar allvar med att stimulera förvärv av egnahem i gruppbebyggelse, bör det enligt motionärernas mening framstå som mycket angeläget, att nuvarande olägenheter med lagfartskostnad på såväl tomt som byggnad undanröjs.

Utskottet

I förevarande proposition framlägges förslag till nya regler i fråga om stämpelskatt och expeditionsavgifter. I tekniskt hänseende föreslås att 1914 års stämpelförordning ersättes med en stämpelskatteförordning samt att 1883 års lösenförordning ersättes med en av Kungl. Maj:t utfärdad kungörelse om expeditionsavgift m. m. (expeditionskungörelse).

Vad först angår *stämpelskatt* föreslås skatteplikt i flertalet av de fall, där nu stämpelavgift utgår för enskilda handlingar. Denna kapitalomsättningskatt skall enligt propositionen omfatta förvärv av fast egendom (nu kallad lagfartsstämpel), förvärv av tomträtt och fartyg, in-teckning för fordran, emission av aktier, obligationer och vissa andra svenska värdepapper, insatser i kommanditbolag, vissa transaktioner med utländska värdepapper samt anordnande av lotterier. Förslaget innebär slo-pande av den nuvarande stämpelplikten för nyttjanderättsin-teckningar, servitutsin-teckningar och andra in-teckningar än fordringsin-teckningar. Vidare slo-pas stämpelplikten för vattenfallsrätt och lösöreköp samt då betalning söks vid domstol på grund av skriftligt fordringsbevis.

För att erhålla större konsekvens i beskattningen föreslås i propositionen att förvärv av tomträtt jämställas med förvärv av fast egendom, eftersom tomträtt i andra beskattningssammanhang jämställts med äganderätt till fast egendom. Från skyldigheten att erlagga lagfartsstämpel föreslås några nya undantag. Särskilt märks skattefriheten för kommun och annan menighet vid förvärv av mark, vilken enligt fastställd plan skall användas för vissa allmänna ändamål. Vidare märks skattebefrielse vid byte för åstadkommande av lämpligare fastighetsindelning samt vid vissa överlåtelser mellan makar. Gåva skall enligt förslaget alltså vara skattefri, men ett såsom gåva betecknat förvärv som i realiteten är ett skattepliktigt fång skall dock kunna beskattas. Den nuvarande skyldigheten för aktiebolag att utge dubbel lagfartsstämpel föreslås i propositionen utvidgad till att i princip gälla alla juridiska personer. Undantag skall dock gälla gåvoskattebefriade subjekt, dödsbon, bostadsrättsföreningar, allmännyttiga bostadsföretag och i vissa fall kreditinrättningar. Dock skall halva skatten återbetas, om fastigheten avyttras vidare inom tio år.

Beträffande fartyg föreslås i propositionen en höjning av skattepliktsgränsen från 6 000 till 25 000 kronor.

För värdepapper föreslås endast några mindre jämkningar i fråga om skatteplikten. Skattesatsen har därvid lämnats oförändrad till en procent för aktier och 0,6 procent för obligationer. Samtidigt föreslås vissa följdändringar i 1908 års fondstämpelförordning.

I fråga om lotterier innebär förslaget en omläggning av stämpelbeskattningen. Skatten, som nu utgår med 10 öre för varje lottsedel, skall i stället utgå med fem procent på sammanlagda beloppet av sålda lottsedlar. Samtidigt skall enligt förslaget skattepliktsgränsen höjas från 5 000 till 15 000

kronor. Syftet med höjningen har bl. a. varit att väsentligt minska antalet skatteärenden.

Generalpoststyrelsens uppgifter som central stämpelmyndighet och som beskattningsmyndighet för värdepapper och lotterier skall enligt propositionen överföras till kontrollstyrelsen. Därvid anpassas förfarandet till vad som gäller flertalet andra skatter hos kontrollstyrelsen. För tillgodoseendet av rättssäkerheten införs särskilda bestämmelser om återvinning och besvär. Uppbördsystemet föreslås i propositionen bli förenklat. Skatt hos inskrivningsdomare skall betalas i efterskott och redovisas med enkla stämpelmärken. I fråga om fartyg, svenska aktier och lotterier avskaffas systemet med stämpelmärken. I detta sammanhang slopas stämpelmärken även vid redovisning av arvs- och gåvoskatt. Arvsskatt skall enligt förslaget inbetalas direkt till länsstyrelse.

Vad härefter angår *expeditionsavgifter* har i propositionen dragits upp riktlinjer för en reform, som skulle leda till en förenkling och modernisering av bestämmelserna genom att de sammanförs i en enda kungörelse. Avgiftspliktens omfattning vid de allmänna domstolarna bör enligt departementschefen behållas i stort sett oförändrad. Hos övriga statsmyndigheter bör däremot principen om generell avgiftsplikt slopas och antalet avgiftsbelagda expeditioner starkt begränsas. I princip skall avgift utgå för erhållet tillstånd, godkännande, dispens eller eljest särskild rättighet. För avslagsbeslut skall däremot inte utgå någon avgift. I fråga om avskrifter, registerutdrag o. dyl., som utfärdas endast på begäran, bibehålls avgiftsplikten i princip. För registreringsbevis i fall, där särskild registreringsavgift utgår, bör däremot särskild expeditonsavgift inte krävas. Särskilt märks att avgiftsplikten slopas för beslut i administrativa besvärsmål.

Avgifternas storlek skall enligt propositionen normeras genom självkostnadsprincipen så att avgifterna inte skall få överstiga statsverkets självkostnader för expeditionen. Vad gäller domstolarna fördubblas avgifterna i inskrivningsärenden men i övrigt vidtas endast mindre jämkningar. I fråga om förvaltningsmyndigheterna föreslås en generell uppräknig av avgifterna med hänsyn till penningvärdeförändringen sedan år 1922.

Det förslag till modernisering av stämpelskattebestämmelserna som nu framlagts innebär enligt utskottets mening en överskådlig systematisering av de olika slagen av stämpelskatt och en differentiering som leder till en rättvisare beskattning. Då vidare kravet på rättssäkerhet får anses tillgodosett och uppbördsförfarandet blivit förenklat, vill utskottet hälsa de nya stämpelskattebestämmelserna med tillfredsställelse. Vad härefter angår expeditonsavgifterna, finner utskottet de i propositionen uppdragna riktlinjerna för en reform på detta område ligga väl i linje med vad såväl bevillningsutskottet som riksdagen och dess revisorer tidigare uttalat i flera sammanhang. Utskottet har intet att erinra mot att Kungl. Maj:t fastställer expeditonsavgifter, dock under den i propositionen angivna förutsättningen att avgiften

inte överstiger statsverkets självkostnader för expeditionen och att avgiften således inte får karaktär av beskattning. Med det anförda får utskottet i princip tillstyrka den föreliggande propositionen.

Vad angår *lagfartsstämpeln* har i några motioner hemställts om ytterligare undantag från skatteplikten. Sålunda har i motionen II: 827 yrkats att hushållningssällskap skall erhålla samma skattebefrielse som i propositionen föreslagits för kommun. Vidare har i motionen II: 828 yrkats skattefrihet för allmännyttiga bostadsföretag, när de ändrar sin formella juridiska status, samt vid sammanslagning av sådana företag.

Utskottet anser för sin del att man vid tillskapande av undantag från en så lågprocentig skatt som lagfartsstämpeln bör vara synnerligen restriktiv. Detta är angeläget även med hänsyn till kravet på att bestämmelserna måste vara schematiska och lättillämpade för att möjliggöra en snabb handläggning vid de redan nu arbetstyngda inskrivningsavdelningarna. Ett bifall till yrkandet om skattefrihet för hushållningssällskap skulle med säkerhet leda till lika berättigade krav på skattebefrielse från andra likartade institutioner. Utskottet kan därför inte förorda någon skattelindring för hushållningssällskapen. Å andra sidan vill utskottet erinra om att hushållningssällskapen i propositionen undantagits från den för juridiska personer föreslagna skyldigheten att erlägga dubbel stämpelskatt. Vad nu sagts gäller även de allmännyttiga bostadsföretagen. Beträffande dessa instämmer utskottet i departementschefens uttalande, att frågan inte är av sådan betydelse eller har så allmänt intresse att en särbestämmelse om skattefrihet i detta fall är påkallad. Utskottet vill även framhålla att gemensam förvaltning av allmännyttiga bostadsföretag kan anordnas utan att en formell sammanslagning av företagen sker. Med det anförda får utskottet avstyrka nu nämnda yrkanden i motionerna II: 827 och II: 828.

I fråga om skattesatserna för lagfartsstämpeln har i de likalydande motionerna I: 680 och II: 829 yrkats, att huvudregeln om dubbel lagfartsstämpel för juridiska personer skall gälla allmännyttiga bostadsföretag och eljest av kommun förvaltade bostadsföretag. Utskottet vill med anledning härav erinra om att såväl kommun som allmännyttigt bostadsföretag i stiftelseform inryms i den relativt vidsträckt gåvoskattefriheten som enligt propositionen skall medföra att endast enkel stämpelskatt uttages. Den omständigheten, att kommunerna av bl. a. lånetekniska skäl i stor utsträckning överlåter åt bolag och stiftelser att svara för bostadsproduktionen, bör enligt utskottets mening inte medföra att de kommunala bostadsföretagen får betala högre stämpelskatt än kommunerna själva. En sådan olikformighet finner utskottet obillig, eftersom den i bolags- och stiftelseform bedrivna verksamheten ingår som ett led i den kommunala förvaltningen. Utskottet avstyrker därför yrkandet i motionerna I: 680 och II: 829.

Frågan om allmännyttiga bostadsföretag har även berörts i samband med skatteberäkningen vid gruppbebyggelse av egna hem. I motionen II: 828 har

bl. a. yrkats att lagfartsstämpeln skall beräknas på endast markvärdet, dels när kommun eller allmännyttigt bostadsföretag uppfört och överlåtit bostadsbyggnad till köpare som övertar det statliga bostadslånet, dels vid förvärv av småhus i gruppbebyggelse. I motiven för sådan skatteberäkning har motionärerna behandlat de båda yrkandena som en enda fråga, nämligen om skattelindring vid förvärv av gruppbyggt egna hem. Motionärerna har motiverat sitt förslag med att den egnahemsägare som själv uppfört egna hem inte behövt betala lagfartsstämpel för byggnadsvärdet utan endast för markvärdet.

Utskottet har visserligen tidigare i anledning av liknande motion i ämnet i sitt av 1957 års riksdag godkända betänkande nr 10 uttalat, att de framförda synpunkterna var värda beaktande, och förutsatt att stämpelutredningen skulle uppta spörsmålet till övervägande. Emellertid har nämnda utredning och främst de däröver avgivna remissyttrandena givit vid handen, att det inte låter sig göra att åstadkomma en hållbar och lättillämpad definition av begreppet gruppbebyggelse. Mot det föreliggande motionsförslaget talar dessutom att det skulle strida mot kraven på en rättvis beskattning. Det måste enligt utskottets mening betraktas som orimligt att förvärv av en äldre måhända omodern villa skall dra betydligt högre skatt än förvärv av en modern, nybyggd och bekväm villa. Vidare innebär motionsyrkandet en annan orättvisa, nämligen att tätorterna gynnas framför den landsbygd, där efterfrågan på egna hem är så liten att det inte lönar sig att tillämpa gruppbyggelsemetoden men där likväl en viss nyproduktion av egna hem måste ske. Med det anförda avstyrker utskottet motionen II: 828 i här berörda delar.

I motionen II: 249 har yrkats att stämpelavgiften för *aktier*, lottbrev, andelsbevis och delaktighetsbevis skall sänkas från en procent till 0,6 procent. Till stöd för sitt yrkande har motionären i huvudsak framhållit att företagets försörjning med eget kapital ej bör få hindras. Motionären har vidare påpekat att stämpelavgiften för obligationer är 0,6 procent. Utskottet vill med anledning härav erinra om att den nuvarande skillnaden i skattesats mellan aktier och obligationer är betingad av att aktierna i regel har längre omloppstid än obligationerna. Såsom i propositionen framhållits har den år 1963 tillsatta aktiefondsutredningen bl. a. att företa en omprövning av principerna för emissionsstämpelplikten samt förutsättningslöst pröva frågan om fondstämpelpliktens omfattning och utformning. Utredningsarbetet kan i denna del väntas bli avslutat tidigast år 1965. Utskottet anser sig inte böra föregripa resultatet av aktiefondsutredningens arbete genom att nu ingå på prövning av de sedan länge gällande skattesatserna. Med det anförda avstyrker utskottet motionen II: 249.

I de likalydande motionerna I: 204 och II: 251 har yrkats att den nuvarande stämpelavgiften på lottsedlar i *lotteri* skall slopas. Till stöd för sitt

yrkande har motionärerna anfört att stämpelavgiften utgör en form av extra beskattning vid sidan om lotterivinstskatten.

Utskottet vill med anledning härav framhålla att den i propositionen föreslagna höjningen av skattepliktsgränsen från 5 000 till 15 000 kronor torde, såsom utskottet påpekade redan i sitt betänkande nr 9 vid årets riksdag, innebära en skattebefrielse för de mindre varu- och tombolalotterierna. Beträffande de större lotterier, som skulle bli föremål för den femprocentiga stämpelskatten, utövar långt ifrån alla anordnare av sådana lotterier samma grad av välgörenhet. I stället för att gå vägen över stämpelskattebefrielse för samtliga lotterier bör man på andra vägar stödja de organisationer som är särskilt förtjänta av statligt stöd. Vad gäller invändningen att stämpelskatten utgör en extra beskattning vill utskottet erinra om att lotterivinsterna inte blir dubbelbeskattade. Lotterivinstskatten avser endast vissa vinster och drabbar således endast vinnarna, under det att stämpelskatten avser de gjorda insatserna i lotteriet och drabbar lotteriet som sådant. Ett visst samband mellan dessa båda skatter kan dock anses föreligga. I sitt av 1963 års riksdag godkända betänkande nr 13 har bevillningsutskottet avstyrkt en begäran om översyn av reglerna för beskattningen av varulotterier och sedermera har årets riksdag i enlighet med utskottets hemställan i förenämnda betänkande nr 9 avslagit ett av samma motionärer framställt yrkande om sänkning av vinstskatten. Med hänsyn härtill saknas det enligt utskottets mening anledning att nu slepa stämpelskatten på lotterier. Emellertid är det angeläget att undvika det tröskelproblem som uppstår genom att skatt inte utgår då insatserna uppgår till 15 000 kronor, medan för ett lotteri med gjorda insatser om sammanlagt 15 100 kronor enligt förslaget måste betalas skatt med 755 kronor. Utskottet vill därför föreslå att beloppet 15 000 kronor i stället konstrueras som ett skattefritt grundbelopp. Härigenom kommer skatten att beräknas endast på den del av insatsbeloppet som överstiger 15 000 kronor.

Med det anförda får utskottet avstyrka bifall till motionerna I: 204 och II: 251 såvitt avser stämpelavgiften på lottsedlar. Utskottets förslag föranleder ändring i 28 § förslaget till stämpelskatteförordning.

Vad i övrigt gäller stämpelskatt har utskottet uppmärksammat att i propositionen föreslagits bibehållande av skatteplikt för oregistrerade *fartyg* samt för fartyg som utan att vara registreringspliktiga likväl införts i fartygsregistret. Sjöfartsstyrelsen har vid remissbehandlingen av stämpelutredningens betänkande ansett sig ha anledning antaga, att den nuvarande skatteplikten för fartyg mera sällan fullgöres vid överlåtelse av andra fartyg än sådana, som är registrerade i fartygsregistret. Gränsen för registreringsplikt går nu vid 20 registerton. Enligt utskottets mening kan det av olika skäl inte anses lämpligt att bibehålla ett stadgande om skatteplikt med mindre det finns effektiva möjligheter att kontrollera skattskyldighetens fullgörande. Sådan kontroll utövas för närvarande inte. Ett införande av kontroll skulle därför medföra stort administrativt besvär och föranleda den uppfattningen att man här inför en helt ny skattepålaga. Utskottet för-

ordar därför att skatteplikten för oregistrerade fartyg slopas. Av praktiska skäl bör man avskaffa skatteplikten även för sådana fartyg som visserligen inte är registreringspliktiga men likväl införts i fartygsregistret. Skatteplikten blir därmed begränsad till en lätt kontrollerbar fartygskategori, nämligen de registreringspliktiga fartygen. Det må i detta sammanhang anmärkas att registreringsbestämmelserna är föremål för översyn av sjölagskommittén. Utskottets förslag till begränsning av skatteplikten för fartygsförvärv föranleder ändring av 13, 15, 17, 18, 30 och 36 §§.

Vad slutligen angår *expeditionsavgifter* har i de likalydande motionerna I: 553 och II: 690 yrkats att tilltalad i brottmål i regel skall kostnadsfritt utan särskild begäran tillställas ett exemplar av domen. Till stöd för yrkandet har motionärerna anfört att den tilltalade behöver en utskrift av domen för ett eventuellt överklagande.

Även om en sådan utvidgning av avgiftsfriheten kommer att medföra visst extraarbete för domstolarna, bör man enligt utskottets mening inte förden skull avstå från en ur rättssäkerhetssynpunkt så angelägen reform. Särskilt angeläget är det med avgiftsfrihet när allmän försvarare förordnats. Även beträffande målsägande kan det vara motiverat att dom tillhandahålles avgiftsfritt. Såsom motionärerna påpekat föreligger det däremot inte något behov för den tilltalade att utan begäran få utskrift av bötesdomar i erkända mål, när domen utfärdas i förenklad form.

Såsom ovan anförts ankommer det på Kungl. Maj:t att ensam utfärda bestämmelser om expeditionsavgifter. Utskottet förutsätter därvid att Kungl. Maj:t beaktar vad nu anförts. Med det anförda anser sig utskottet ha besvarat motionerna I: 553 och II: 690.

Mot de delar av propositionen som i det föregående inte upptagits till särskild behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 75, såvitt densamma hänvisats till bevillningsutskottet, icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas och i anledning av de likalydande motionerna I: 204 av herr Erik Olsson m. fl. och II: 251 av herr Wahrendorff m. fl. i vad desamma avser lottsedelsstämpeln — måtte antaga följande vid propositionen fogade förslag till

1) stämpelskatteförordning med de ändringar att 13, 15, 17, 18 och 28 §§, 30 § 1 mom. samt 36 § erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

13 §.

Stämpelskatt skall erläggas för förvärv av fartyg med ett värde av minst värv av *registreringspliktigt* fartyg

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

tjugofemtusen kronor genom köp, byte, tillskott till bolag eller förening, utdelning eller skifte från bolag eller förening eller fusion av aktiebolag enligt 175 § lagen om aktiebolag.

med ett värde av minst tjugofemtusen kronor genom köp, byte, tillskott till bolag eller förening, utdelning eller skifte från bolag eller förening eller fusion av aktiebolag enligt 175 § lagen om aktiebolag.

Vad i — — — — — första stycket.

Stämpelskatt skall — — — — — vara svenskt.

15 §.

Överlåtes köp utan annat tillägg till eller annan ändring i köpevillkoren än vad gäller tiden för tillträde och betalning samt sättet för betalning, i den mån ändrade inteckningsförhållanden påkalla detta, skall skatt erläggas endast för det senaste fångnet. Skattebefrielse för tidigare fång må dock åtnjutas endast om föreskriven anmälan *eller deklaration* angående samtliga fång sker inom stadgad tid och, vad angår det senaste fångnet, inom sex månader räknat från det första fångnet.

Överlåtes köp utan annat tillägg till eller annan ändring i köpevillkoren än vad gäller tiden för tillträde och betalning samt sättet för betalning, i den mån ändrade inteckningsförhållanden påkalla detta, skall skatt erläggas endast för det senaste fångnet. Skattebefrielse för tidigare fång må dock åtnjutas endast om föreskriven anmälan angående samtliga fång sker inom stadgad tid och, vad angår det senaste fångnet, inom sex månader räknat från det första fångnet.

Överlåtes fång — — — — — första fångnet.

Har skatt — — — — — 2 mom.

Begäran om skattebefrielse enligt denna paragraf skall framställas i samband med anmälan *eller deklaration* enligt 17 §. Sådan begäran skall vara åtföljd av skriftlig, på heder och samvete avgiven försäkran av överlåtare och förvärvare, att vederlag för överlåten egendom icke i någon form lämnats eller skall lämnas utöver vad som framgår av den ingivna överlåtelsehandlingen och att ej heller eljest träffats avtal om annat tillägg till eller annan ändring i villkoren för tidigare förvärv än som angetts i denna handling.

Begäran om skattebefrielse enligt denna paragraf skall framställas i samband med anmälan enligt 17 §. Sådan begäran skall vara åtföljd av skriftlig, på heder och samvete avgiven försäkran av överlåtare och förvärvare, att vederlag för överlåten egendom icke i någon form lämnats eller skall lämnas utöver vad som framgår av den ingivna överlåtelsehandlingen och att ej heller eljest träffats avtal om annat tillägg till eller annan ändring i villkoren för tidigare förvärv än som angetts i denna handling.

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

17 §.

Förvärv av fartyg, som skall vara infört i fartygsregistret eller som eljest är infört i detta register, skall anmälas till sjöfartsstyrelsen i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

Om skattepliktigt förvärv av annat fartyg än som avses i första stycket skola överlåtare och förvärvare inom en månad efter förvärvet till ledning vid fastställande av skatten inkomma med deklaration till sjöfartsstyrelsen. Är förvärvaren icke bosatt här i riket, åligger deklarationsplikt dock endast överlåtaren. Deklarationen skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt formulär, som sjöfartsstyrelsen fastställer.

Förvärv av fartyg, som skall vara infört i fartygsregistret, skall anmälas till sjöfartsstyrelsen i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

18 §.

Anmälan eller deklaration rörande köp skall vara åtföljd av skriftlig försäkran av överlåtare och förvärvare om köpeskillingen. I fråga om annat förvärv skall inges intyg av sakkunnig om fartygets värde vid tiden för förvärvet. Sådant intyg skall på begäran inges även vid förvärv genom köp. Har förvärv skett genom skriftligt avtal, skall detta bifogas anmälan eller deklaration.

Anmälan rörande köp skall vara åtföljd av skriftlig försäkran av överlåtare och förvärvare om köpeskillingen. I fråga om annat förvärv skall inges intyg av sakkunnig om fartygets värde vid tiden för förvärvet. Sådant intyg skall på begäran inges även vid förvärv genom köp. Har förvärv skett genom skriftligt avtal, skall detta bifogas anmälan.

28 §.

För lotteri, — — — — — femtontusen kronor.

Skatten utgår med fem kronor för varje fullt hundratal kronor av det i första stycket angivna insatsbeloppet.

Skatten utgår med fem kronor för varje fullt hundratal kronor av det i första stycket angivna insatsbeloppet i den mån detta överstiger femtontusen kronor.

Om samme — — — — — anses föreligga.

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

30 §.

1 mom. Beslut rörande — — — av kontrollstyrelsen.

Möter hinder — — — — — blivit undanröjt.

I fall, som avses i c) och d), må beslut om fastställande av skatt ej meddelas senare än ett år efter utgången av det kalenderår, varunder skatteplikten inträdde. Har slutligt beslut ej meddelats inom denna tid men har *deklaration eller* anmälan som avses i 17 § *första stycket* avgetts, skall så anses, som om skatten den dag tiden utgick fastställdes genom slutligt beslut i överensstämmelse med sådan handling. Har preliminärt beslut meddelats, skall skatten i stället anses ha nämnda dag slutligt fastställts i överensstämmelse med det preliminära beslutet.

I fall, som avses i c) och d), må beslut om fastställande av skatt ej meddelas senare än ett år efter utgången av det kalenderår, varunder skatteplikten inträdde. Har slutligt beslut ej meddelats inom denna tid men har anmälan som avses i 17 § *eller deklaration* avgetts, skall så anses, som om skatten den dag tiden utgick fastställdes genom slutligt beslut i överensstämmelse med sådan handling. Har preliminärt beslut meddelats, skall skatten i stället anses ha nämnda dag slutligt fastställts i överensstämmelse med det preliminära beslutet.

36 §.

I fall, — — — — — om vitsordandet.

I fall, som avses i 30 § 1 mom. första stycket c) eller d), åligger det den skattskyldige att inbetala skatten genom insättning på beskattningsmyndighetens postgirokonto inom den tid, som gäller för avgivande av *deklaration eller i 17 § första stycket avsedd* anmälan. Om den av beskattningsmyndigheten eller besvärmyndighet fastställda skatten överstiger vad som skolat utgöras enligt *deklaration eller anmälan* eller, då beslut förut meddelats i saken, enligt det beslut som närmast föregått, åligger det den skattskyldige att inom tid, som beskattningsmyndigheten bestämmer, till denna inbetala det felande beloppet. Vad nu sagts skall även gälla, om skatt fastställdes ehuru *deklaration eller anmälan* ej avgetts.

I fall, som avses i 30 § 1 mom. första stycket c) eller d), åligger det den skattskyldige att inbetala skatten genom insättning på beskattningsmyndighetens postgirokonto inom den tid, som gäller för avgivande av *anmälan, som avses i 17 §, eller av deklaration*. Om den av beskattningsmyndigheten eller besvärmyndighet fastställda skatten överstiger vad som skolat utgöras enligt *anmälan eller deklaration* eller, då beslut förut meddelats i saken, enligt det beslut som närmast föregått, åligger det den skattskyldige att inom tid, som beskattningsmyndigheten bestämmer, till denna inbetala det felande beloppet. Vad nu sagts skall även gälla, om skatt fastställdes ehuru *anmälan eller deklaration* ej avgetts.

När synnerliga — — — — — skattens erläggande.

Den handling, — — — — — skatten erlagts.

2) förordning om ändring i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper; samt

3) förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt;

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 204 av herr Erik Olsson m. fl. och II: 251 av herr Wahrendorff m. fl.,

2) de likalydande motionerna I: 553 av herrar Per-Olof Hanson och Hilding samt II: 690 av herr Jönsson i Inge-
marsgården,

3) de likalydande motionerna I: 680 av herrar Nils Hansson och Holmberg samt II: 829 av herrar Turesson och Broberg,

4) motionen II: 249 av herr Regnéll,

5) motionen II: 827 av herrar Boo och Hansson i Ön-
narp, ävensom

6) motionen II: 828 av herrar Ekström i Iggesund och
Lindkvist,

måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad
utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas
utan åtgärd.

Stockholm den 14 april 1964

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken
Ranmark, herrar Oscar Carlsson*, Lundström*, Gösta Jacobsson, Enarsson,
Paul Jansson, Sundin och Skärman*; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Allard*,
Engkvist, fru Nettelbrandt*, herrar Darlin, Nilsson i Tvärålund, Carlstein,
Hammarsten* och Broberg.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

I) av herrar *Lundström, Gösta Jacobsson, Enarsson, Skårman, Magnusson* i Borås, fru *Nettelbrandt*, herrar *Darlin* och *Broberg*, vilka ansett,

dels att det stycke i utskottets yttrande, som å s. 36 börjar med orden »Utskottet anser» och slutar med orden »motionerna II: 827 och II: 828», bort ha följande lydelse:

»I motionen II: 827 framhålles, att hushållningssällskapens förvärv av fastigheter för förvaltningsbyggnader, yrkesskolor och andra inrättningar i många fall är helt jämförbara med en kommuns eller ett landstings inköp av mark för allmänna förvaltningsändamål. Motionärerna anser det därför skäligt och motiverat att vid en utvidgning av kommunernas rätt till befrielse från stämpelskatt samtidigt utsträcka befrielsen till hushållningssällskapens förvärv av mark för motsvarande ändamål.

Utskottet ansluter sig till motionärernas uppfattning att någon skillnad inte bör upprätthållas mellan, å ena sidan, kommuners och andra menigheters förvärv av mark för allmänna förvaltningsändamål och, å andra sidan, hushållningssällskaps förvärv av mark i liknande syfte. Skäl för befrielse från stämpelskatt skulle emellertid kunna med lika rätt anföras av åtskilliga andra rättssubjekt. En sådan utvidgning skulle emellertid medföra gränsdragningsproblem och vålla svårigheter vid stämpelbeläggningen. Utskottet kan därför inte tillstyrka en utvidgning av den krets, som kan åtnjuta befrielse från stämpelskatt vid förvärv av fast egendom. Någon anledning att i detta hänseende låta kommunerna och andra menigheter inta en särställning föreligger emellertid inte enligt utskottets mening. Utskottet finner sig därför böra i så måtto tillgodose syftet med den föreliggande motionen, att utskottet förordar att kommuner och andra menigheters förvärv av mark likställes med förvärv av hushållningssällskap och andra samfund. Detta bör ske genom att det speciella undantaget för kommun och annan menighet i 4 § 6) i förslaget till stämpelskatteförordning utgår.»

dels ock att utskottet under punkten A 1) bort hemställa,

att riksdagen i anledning av motionen II: 827 av herrar *Boo* och *Hansson* i Önnarp måtte antaga vid propositionen fogat förslag till stämpelskatteförordning med jämväl den ändringen att 4 § erhåller följande såsom *reservanternas förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Reservanternas förslag)

4 §.

Skatteplikt föreligger icke vid

1) förvärv från make, om förvärvet sker i syfte att för sammanläggning åstadkomma enhetliga lagfartsförhållanden beträffande makarnas fasta egendom;

Skatteplikt föreligger icke vid

1) förvärv från make, om förvärvet sker i syfte att för sammanläggning åstadkomma enhetliga lagfartsförhållanden beträffande makarnas fasta egendom;

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Reservanternas förslag)

2) förvärv genom byte i den mån vederlaget utgöres av annan fast egendom, om bytet sker för att åstadkomma en lämpligare fastighetsindelning eller utgör led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering;

3) sambruksförenings förvärv genom tillskott från medlem;

4) försäkringsbolags förvärv från annat försäkringsbolag i samband med sådant avtal om övertagande av det senare bolagets hela försäkringsbestånd, som avses i 295 § lagen om försäkringsrörelse;

5) förvärv av järnväg för allmän trafik eller av mark för sådan järnväg;

6) *kommuns eller annan menighets förvärv av mark, vilken enligt fastställd plan skall användas för sådant ändamål som avses i 5 § 1 mom. b) eller d) kommunalskattelagen;*

7) förvärv på grund av lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område;

8) förvärv med stöd av lagen om arrendators förköpsrätt, om den till vilken jordägaren sålt egendomen tidigare erlagt stämpelskatt för sitt fång;

9) förvärv av kronojord genom skatteköp eller eljest på grund av skattebrev;

10) förvärv av ständig besittningsrätt till kronohemman eller kronony bygge, då på grund av förvärvet vinnas inrymning i sådan rätt;

11) upplåtelse av tomträtt i nybildad fastighet, vars mark tidigare helt eller till övervägande del ingått i fastighet som varit med tomträtt upplåten till samme tomträttshavare; eller

12) återgång av fång i fall, där rätt till återvinning föreligger enligt 42 §.

Om skattefrihet — — — — —

2) förvärv genom byte i den mån vederlaget utgöres av annan fast egendom, om bytet sker för att åstadkomma en lämpligare fastighetsindelning eller utgör led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering;

3) sambruksförenings förvärv genom tillskott från medlem;

4) försäkringsbolags förvärv från annat försäkringsbolag i samband med sådant avtal om övertagande av det senare bolagets hela försäkringsbestånd, som avses i 295 § lagen om försäkringsrörelse;

5) förvärv av järnväg för allmän trafik eller av mark för sådan järnväg;

6) förvärv på grund av lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område;

7) förvärv med stöd av lagen om arrendators förköpsrätt, om den till vilken jordägaren sålt egendomen tidigare erlagt stämpelskatt för sitt fång;

8) förvärv av kronojord genom skatteköp eller eljest på grund av skattebrev;

9) förvärv av ständig besittningsrätt till kronohemman eller kronony bygge, då på grund av förvärvet vinnas inrymning i sådan rätt;

10) upplåtelse av tomträtt i nybildad fastighet, vars mark tidigare helt eller till övervägande del ingått i fastighet som varit med tomträtt upplåten till samme tomträttshavare; eller

11) återgång av fång i fall, där rätt till återvinning föreligger enligt 42 §.

— — — — — sista stycket.

II) av herrar *Lundström, Gösta Jacobsson, Enarsson, Sundin, Skårman, Magnusson* i Borås, fru *Nettelbrandt*, herrar *Darlin, Nilsson* i Tvärålund, och *Broberg*, vilka ansett,

dels att det stycke i utskottets yttrande som på s. 36 börjar med orden »I fråga» och slutar med orden »motionerna I: 680 och II: 829» bort ha följande lydelse:

»I fråga om skattesatserna för lagfartsstämpeln har i de likalydande motionerna I: 680 och II: 829 yrkats att samma lagfartsstämpel som för juridiska personer skall uttagas av stiftelse och aktiebolag, som erkänts som s. k. allmännyttiga, liksom av kommun såvitt fråga är om av kommunen eljest förvaltad bostadsbolag. Utskottet vill med anledning härav framhålla betydelsen av att skattelagstiftningen utformas på ett sådant sätt att skatten är neutral i fråga om olika företagsformer och på ett likartat sätt drabbar kollektivt ägda och enskilda företag. Ett ensidigt gynnande av en företagsform kan även medföra att mer produktiva arbetsformer hålles tillbaka på grund av att de ej får möjlighet att konkurrera på lika villkor och att från effektivitetssynpunkt sämre utformade metoder får möjlighet att leva kvar genom att de gynnas av lagstiftningen.»

dels ock att utskottet under punkten A 1) bort hemställa,

att riksdagen i anledning av motionerna I: 680 av herrar Nils Hansson och Holmberg samt II: 829 av herrar Turesson och Broberg måtte antaga vid propositionen fogat förslag till stämpelskatteförordning med jämväl den ändringen att 7 § erhåller följande såsom *reservanternas förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Reservanternas förslag)

7 §.

Skatten utgår — — — — — tio kronor.

Förvärfvas egendomen av juridisk person, utgår skatten med dubbelt belopp utom i fall, då förvärfvaren

1) om han erhållit egendomen såsom gåva skulle ha varit befriad från gåvoskatt;

2) är bostadsrättsförening eller av bostadsstyrelsen eller länsbostadsnämnd erkänd som allmännyttigt bostadsföretag enligt de bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet, som gällde vid tiden för förvärfvet;

3) är kreditinrättning och enligt lag eller enligt reglemente eller bolagsordning, som Kungl. Maj:t fastställt, skyldig att åter avyttra egendomen; eller

4) är dödsbo.

Förvärfvas egendomen av juridisk person, utgår skatten med dubbelt belopp utom i fall, då förvärfvaren

1) om han erhållit egendomen såsom gåva skulle ha varit befriad från gåvoskatt;

2) är bostadsrättsförening;

3) är kreditinrättning och enligt lag eller enligt reglemente eller bolagsordning, som Kungl. Maj:t fastställt, skyldig att åter avyttra egendomen; eller

4) är dödsbo.

III) av herrar *Sundin* och *Nilsson* i Tvärålund, vilka ansett,

dels att utskottet i anledning av motionen II: 827 bort anföra följande:

»I motionen II: 827 har yrkats att den befrielse från stämpelskatt, som i propositionen föreslagits för kommun, även skall gälla hushållningssällskap. Av motiveringen framgår att motionärerna avser att jämställa byggnader som användes i hushållningssällskapens undervisningsverksamhet med skol- och undervisningsbyggnader i kommunal ägo. Utskottet delar motionärernas uppfattning att skolbyggnader över lag bör jämställas i förevarande avseende. Dock synes jämväl vissa stiftelser och föreningar som står som huvudmän för undervisningsverksamhet böra komma i åtnjutande av den åsyftade befrielsen. Utskottet får därför föreslå, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag till sådana ändringar i förordningen, att byggnader för skol- och undervisningsändamål, vilka äges av hushållningssällskap, stiftelse eller förening, kommer att befrias från stämpelskatt.»

dels ock att utskottet under punkten B 5) bort hemställa,

att riksdagen i anledning av motionen II: 827 av herrar *Boo* och *Hansson* i Önnarp måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådan ändring i stämpelskatteförordningen, att hushållningssällskap, stiftelse och förening beredes befrielse från stämpelskatt, såvitt gäller byggnad för skol- och undervisningsändamål.